

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱԳԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 134 ՃՈՒՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ

Ի Ք Ի Ն Ճ Ի Ս Է Ն Է

19 ՅՈՒՆԻՍ 1871

Սէտայը Հաղթէթ հաֆթատա իքի տէֆա եանի չարչանպին վէ ճիւմաա իրթէսի կիւնէրի պէօյիւք նիւսիսէ թապ ու նէչր ունանադ տոր: Պիր սէնէլիսի բէշին օլարադ պիր լիրայը Օսմանիյէ տիր: Ալթը այըղը իւչ պէյադ Մէճիտիյէ, վէ իւչ այըղը իքի մէճիտիյէ տիր: Պէհէր նիւսիսէսի 40 բարա: Թաշրալար իչիւն բօսթա իւնէրթի այըրճա ախդ օլունուր: Ապօնէ օլմադ իչիւն Ղաւթատա էրմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա Նօ. 19 իլէ մուրաֆօմ Միւհէնտիսեան մաթպաասընա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի ինթար ունուր: Իլանաթըն պէհէր սըրասը իլք տէֆա իչիւն 100 բարա, իքիւնի տէֆա իչիւն 60 բարա տըր: Զիյատէ ուղուն նէչրիյաթ իչիւն այըրճա բուգարըղ օլունաճապ տըր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 19 ՅՈՒՆԻՍ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

ՄԷՃՄՈՒԱՆԸՆ ՀԱՆԸ ՀԱԶԻԸ

Մահը հալին 24 իւնիւ բէնջէն պին կիւնիւ Եէնի քէօյտէ վաքը Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ Քիլիսէսիին իւմինին կիւնիւ օլմադը հառէպի իլէ: Եէօլմը մէղպուրտէ սաաթ 2 բառ տէլէրինտէ Կսէմահէթլիւ Անտոն Պետրոս սօգադ զունճու Կիլիկիա Բաթրիկի հաղրէթլէրի հաղըր պուլունտուքլարը հալտէ: Փաղիլէթլիւ Աղաբեան Ստեփան Գերապայճառ գուտտադը շէրիֆի թագաթիս իտէճէկի: Վէ քէզլիք մահը հալին 27 ճի բաղար կիւնիւ սաաթ պիր պուլունգ գարալըրընտա (Գուարանթօրա) դօնուլունպ աքչամըրը սաաթ սօգուղ պուլունգ բատտէլէրինտէ զիյնէթլէ գարալըրըլաճաղը խաստէթէն իլան օլունուր:

Ա. ի թանէ 19 յունիս 1871

ԵՆՆԻ ԳԷՅՅ

Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ
Քիլիսէսի մէճիտի:

Մագամը վալայը Սէրապէրի միւս թէշարըղը բիւթպէի պալա իլէ մէկ թուպիի սապըդ ութուֆէթլու Բէրթէվ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ:

Շուրայը տէվլէթ աղաթընտան ութուֆէթլիւ Պէսիմ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ բութպէի պալա:

Շուրայը տէվլէթ աղաթընտան ութուֆէթլիւ Բաուֆ պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրինէ բիւթպէի պալա:

Խարիճիյէ նէղարէթի ճէլիլէսի մէթթուպճուլունղու միւթէրճիմի էվ վէլ սապըդ սաաթէթլիւ Ասի ֆուաա պէյ էֆէնտիյէ թէվճիհ պուլըրըլմուշ տուր:

Ալթըպպա թէրաֆլարընտան վաքը օլան ինթարա մէպիի զաթը հաղրէթլէ քէպէթթէնահի օն պէշ կիւն գաաաթ թէպաիլի իսիլ հալա զըմ նընտա էօրէն քէօյիւնտէ քէպիլն չիֆթիլթլէրինէ աղիմէթ պուլըրըլաճաղը մէսմուլմիլ օլմուշ տուր:

Հաղրէթը իսա թէրաֆընտան վաղ վէ թէէսիս օլունան Գաթուլիք քիլիսէսիին պէտպէթլինտէն 1870 վէ 71 սէնէլէրինէ կէլէնէ տէկին: Գաթուլիքիլթլէն շաֆ օլան հերճուաճուլարըն վէ սայլրէնին Գաթուլիքիլթլէ իւղէրինէ վէ գաթուլիք քիլիսէսիին միւտիրանը ալէյհինէ եաղտըղլարը մուպահաաթ իլէ շու սօն իքի սէնէ զարֆընտա Մէճմուանըն եաղտըղլարը պահալարճաւգայէսէ օլունտա, պէտղէպանըղ պապիլնտէ Մէճմուանըն մէքրուհ հալի ճիւմէսինէ ֆալիգ տիր:

Մէզհէպէ, մէտէնիլէթէ, ինտանիլթ վէ հիւքիւմէթէ էն միւղիլըր, վէ ախլապա էն զարալըր պիր էվ բադ արամադ լաղըմ կէլա, իլթէ Մէճմուա պու պէտնամ օրֆաթլարտա էն մահիր պիր էվրադը մէղէլլէթ վէ քէրիհէթ տիր: Գաթուլիք իսմի ալթընտա իթիլթլէ իսպիլն մէտէնիլէթ սըֆաթը ալթընտա ինտանիլթէ խասիմ, հի:

քիւմէթէ ստորագաթ հիւլէսիալթըն-
տա միլլէթինէ խըյանէթ պիր էվրագ
իհտաս իթմէքլաղըմ կէլէ-իշթէ Մէճ-
մուա, հէր տիւրլիւ հապսիս Մէճ-
մուասը պու կիւնքի կիւն պու խըզ-
մէթի իլթիգամ իթմիշ օլմաղ իլէ,
պիլա ինսաֆ վէ իւլ իճապ մէզհէպէ
մէտէնիլթէ վէ ինսանիլթէ իւզէրինէ
ղէհիլթէր սաչմագտա տըր, վէ պու-
տա քէնտիսի Գաթուլթ օլսորագ:

Մէսէլէյի մալիւմէյի միլլէթիդին
զուհուրինտէն պէրու Մէճմուանըն
քէնտիլին իթիրաֆ իսիյօրում զանն
իթտիլի Գաթուլթ տինիլէ գարշը եաղ-
տըղը մուպահասաթ Մէճմուա տիւն-
եասա պագի գալըպ, վէ տիւնեա-
տա Գաթուլթ տախի տուլունտուգճա
Մէճմուանըն վէ պինայէն ալէյհ ֆըր-
գայի ճիւղիլթէսինն տէյիլ Գաթուլթ,
իլլա տինսիգտէն պիթէր պիր էվրագ
վէ հիլթէ ըհէպէր օլտուղունա Գա-
թուլթ տիւնեասը հիւքմ իտէճէք տիր:

Էզ ճիւմէ կիտէլիմ միլլէթիմիլին
շու աֆէթինտէն վէ Շարգլը թապիր
օլունան Էֆրգայա միւտիլի քէպիրի
մէզհէպիլտէն վէրիլէն հերձուածող-
լուգ վէ հերետիկուլուգ իլամընտան
աալա խապէրի վէ մալիւմաթը օլմա-
յան պիր պէլտէյէ վէ պուլալըմ օրա-
տա կէրէք ըհէպ վէ կէրէք աշխար-
հական պիր սահիհ Գաթուլթ վէ ի-
քի սէնէլթ Մէճմուալարըն պիր նիւ-
սէսինի ալէլ խուսուս 924 նումէրօ
Մէճմուայը վէրէլիմ օնա. վէ իշթէ
կէօրէճէյիլ քի օ Գաթուլթ Մէճմու-
անըն պիր իմանալը էվրագ օլտուղու-
նա իքի իքի տահա տէօրթ իտէր կի-
պի հիւքմ իտէճէք տիր:

Պիր էլիմիլթ Վօլթէրի, Լուտէրի,
Կալվինի, Բուսոյու վէ սայիրէյի ալ-
սագ. վէ օ պիր էլիմիլթ տախի Մէճ-
մուայը ալսագ, շիւպհէսիլ իլթ տէօրթ-
լէր տինսիլ վէ բրօթէթման վէ Մէճ-
մուա Գաթուլթիլթ իտտա իթմէքտէ
օլտուղու հալտէ անլէր Մէճմուա տան
պին գաթ էհվէն պիր թարգ իլէ թահ-
գիր իթմիշլէր տիր, թանըմաղըլա-
րը բրօթէթմօ իթտիլթէրի Գաթուլթ
տինիլի վէ միւտիլանըն վէ մէսնէ տ-
տարանըն:

Սորալըմ բութէրէսթլէրէ, բութ-
բէրէսթ իմ տէյէն պիր տոնէմ քէնտի
մէզհէպիլի, վէ մէզհէպիլին ամիրի-
նի, մէզհէպիլին մէսնէտտարանըն
մաթպուաթ իլէ պու տէրէճէ զառ-
տարճա վէ խայինճէ ֆաալ վէ զէմմ
իտէպիլի մի վէ իթմիշ մի Սորալըմ
Եահուտիլթէ. պիր Եահուտի պէն
Եահուտիլիմ տէտիլ թագաւորտէ,
քէնտի խախամընըն վէ խախամպաշը-
սընըն հագգընա էվրագ իլէ պու տէ-
րէճէ պիր բէզայէթ մուպահասաթ
նէշը իտէպիլիլ մի Սորալըմ իսլամա-
րա, պիր իսլամ պէն իսլամըմ տէտի-
յի հալտէ իսլամըգ ալէյհինէ վէ մէս-
նէտտարանըն գարշը պու ըտտու-
տէ լիսանը հէզէյան պէյան իսթիմալ
իտէպիլի մի Սորալըմ Էրմէնիլէ սօ-
րալըմ Բուճա, սորալըմ Չինկէանէլէ
նիհայէթ սորալըմ 72 միլլէթին թա
պուլուղունա գառար սորալըմ վէ
պիլթէ ֆէթվա վէրսինլէր:

Իմտի հիչ պիր մէզհէպտէ պու-
րատտէտէ հէզայան վէ խայինիլթ էմ
սալըգ պիր քէյֆիլթ իսէ, հէմ շու
մէզհէպի իթիրաֆ իթմէք, հէմտէ օ
մէզհէպին մահլընա եիւրիւմէք,
հէմ մէզհէպտէն վաղ կէչմէք, հէմ
վաղ կէչմիշլէրտէն պէթթէր մէզհէ-
պի վէ մէսնէտտարանըն թա նա-
մուտարընըն շիքէսթինէ գառար
հիճվ վէ թահգիր իթմէք, հիչ պիր
տօղրու ագըլա սրղար պիր թէզլիլթ
օլմաաղը հալտէ, Մէճմուա քի հէմ
իլամը հերձուածող վէ հերետիկու-
ֆըրգաթ միւթէրճիմի էֆքէարը վէ
ալաթը մէքրուհէսի օլտուղու հալտէ
պու սըֆաթընտան իհթիրաղ իթմէ-
յէրէք, գուլլանտըղը լիտան վէ գա-
պու իթտիլի էվրագ վէ մու պահա-
տաթ կիրիֆթար օլտուղու մէզէլլէթ
վէ պէտիսալըղընա պիր գալի իսպաթ
տէյիլ մի տիր: Գաթուլթիմ տէմէք,
տինսիլտէն պէթթէր գաթուլթիլթի
իւրըպալմագ, Բաբայը թանըրըմ տէ-
մէք, բութբէրէսթլէրտէն զիլատէ
Բաբայը զէվլէնմէք վէ հիճվ իթմէք
Բօմատան պիր իճրա պէրլէմէք, վէ
նայիլ օլունմաղը կիպի Բօմայը ալէ-

մէ տասիթան իթմէք, Բաբայը պա-
տարագըմըգտա անարըգ տէմէք, վէ
կիւնտէ պիր տէֆա անտրգլարընա
գարշըլըգ, էվլէրտէ, մէճմուայը
նաստա, տիվանիարտա, շուրասա,
պուրասա, վէ էվրագլարտա կիւնտէ
100 պին տէֆա Բաբանըն իոմինի Բաբա-
նըն հիւքիւմէթինի, էմըլէրինի գառար
ու հասիլթինի պէրպատ իւ պէտ-
նամ իլլէմէք, հանկը գաթուլթտէ
հանկը ասըն գաթուլթիլթինտէ միւ-
շահատէ օլունմուշ պիր հալ տըր, քի
Մէճմուա շու բէզայէթի հալինտէ
գաթուլթ թանըլըն, վէ Գաթուլթ
տէնիլթին: Միլլէթին խարապընը վի-
ճուտէ կէթիրտիլթէն սօնրա, միլլէ-
թին մատտի վէ մանէվի հայաթընը
խաթիհագ իթտիլթէն սօնրա միլլէթ-
բէրվէր թէմիլթ օլունմագ թէլպիւ-
լիլին ութանմաղը տէրիւհտէ իթ-
մէք, վէ գաթուլթիմ տէմէք ալթ օ-
լունուր խաթա մը տըր:

Իմտի լայէլիլթէլթէն խօշնուտ օ-
լունմայօրմու, աշըգ տըր բրօթէս-
թանըգ, լաքին հէմ լայէլիլթէլթի
գապուլ իթմէմէք հէմ գաթուլթիլթ
իտտա իթմէք պիր վագըթտա օլա-
մաղ պիր շէյ տիր: Բէվէրտուրուտան
հագգ օլունմաղը մը, աշըգ տըր Էմիա-
ծախանըգ, լաքին հէմ բէվէրտուրու-
սու գապուլ իթմէթիլթէն սօնրա,
անը հուգուգու ոալթանաթը Սէնի-
յէյէ միւնաֆի վէ մուղայիլ, վէ մու-
ղիլթ կիպի իթիրալարա գալըղմագ
հէմ գաթուլթ օլմայը էլտէն վէ լիտան-
տան պըրագմամագ պիր վիճտանըն
մահուլու օլամագ, Բաբատան, Պար-
նապօտան, Անթօնէլիտէն, Բիլի իւմ
տէն վէ ֆրանքիտէն հագգ իթմէտի-
նիլ մի, բէք էյի. լաքին պունլար
գաթուլթիլթին մէսնէտտարան վէ վիւ-
քէլըլ աղամը օլտուգլարընտան,
Գաթուլթ քիլիտէսինն իտարէսի տա-
խի շիմտի շու զիքը օլան զէվաթը
ֆէզալ իթթիսամընըն իւզէրինտէ
տիր, քիմի օ քիլիտէնն բէխի էքրէ-
մի տիր, քիմի օլ բէխի էքրէմին վէ-
քիլի, քիմի տէ անըն սէֆիլթի վէ նը-
ւիրահը տըր: Սիլ պուլարըն քիմինէ

շատատար, պուհամբը, քիմինէ ճէպ, պար քիմինէ զասիպ, վէ խային վէ ախմադ տէտինիդ, Գաթօլիք իշմինէ պիլէ մուղսյիւր պու գատար հապա տաթտան սցնրա, գաթօլիք օլմայը տախի թէրք իթմէտինիդ հալ տէ հանկը միլէթտէ վէ զէմանտա սի զէ էմալ գաթօլիք պուլունմալ քի սիլ գաթօլիք տէնիլէպիլէսինիդ:

Տէյիլ եալընը անլէր, քի էսհա պը իլմ վէ իրֆան վէ էհլը գալէմ վէ վուգուֆտան տըրլար, իլլա անլէր տախի անլէր քի ասի քիմանէլէր վէ պիր համմալ, եսխօտ պիր չօպան տըրլար, անլէր տախի պօրճլու տուրլար իրզ վէթ իթտիքլէրի մէզհէպին մուհա ֆազաւընա, շան վէ շէրէֆինէ, խու տուտա քի քիշի թապի օլտուղու պիր մէզհէպին ու սուլ վէ տաթ, գալա իտ վէ ագայիտինէ պիր թահգիր վէ հագարաթ իտէմէզ էյէր քի անլէրին նաղիմի միւնաղիմի վէ ըէիսի վէ վիւ քէլասը օլան զէ վաթա իթալէյի լիտա նը հէզէյան իթմէզ իսէ, նասըլ քի է վահիլտէ բուլթէրէսթլէր իրիսթի յանլըղա պիր հագարաթ իթմէյի խա յալ իտէմէզլէր իտի, ըէսուլլէրին շախսընը տախի թահգիր վէ մահվ իթմէզլէր իտի իսէ, իմտի հէր մէզ հէպին զահիպլէրինտէն միւնթազըր օլունան սըֆաթ վէ խըտմաթ զու իտէ, վէ պու սըֆաթ վէ խըտմաթն խարիճ վէ մուղայիլինի իլթիլամ իտէնլէր օ մէզհէպին զահիլէն զահիպի ֆատտ վէ թէսմիլէ օլունտուղունա նիսպէթ սա հիհէն վէ պաթընէն օ մէզհէպին հի յէթը ումուլլէսի ինտինտէ մահ քիւմ վէ միւթթէհիմ իսէ, Մէճմուա վէ Մէճմուանըն նաֆագաթընը թէր, թիպ վէ թէստիք իտէն ֆրգա աս հապը ուլում վէ մէարիֆտէն օլտուղու հալտէ, շու մէսէլէյի միլիէ սէր զէսէյի սահէյի զուհուր օլալտան պէրու գալէմէ ալտըր միւպահիս Գաթօլիք քիլիսէսինտէ զուհուրա կէ լին վէ Գաթօլիք ուլունա գալէմ ի լէ համի պուլունան պուլունա զէվաթը ութթուտէ սիմաթտան հանկընըն գալ էմինէ վէ թէէլիֆաթընա միւշապիհ

մուղասհիլէր տիր:

Հաղըթը իսա վէրլինին հիւքիւ մէթինէ գարշը հուգուգ մուհաֆա գա իթմէք իշիւն պիր Գաթօլիք պէջ լէ մի լիտան գուլլանմալը: Բօմա հիւ քիւմէթի իլէ Տէվլէթի պիրի պիրինէ խուտուլէթէ թէշվիդ վէ թահրիդ իթմէյէ տէսիսէլէր իֆթիլալար տիւ շիւնիւպ տէվլէթտէն տէ սիլա իհթիլաղ հէր պիր Մէճմուա իլէ պիրէր տիւր լիւսիւնիւ տէրճիտէրէք ճիհանա պու խային պահպարը իֆշա իլէմէք պիր Գաթօլիք իշի մի տիր, պիր տինսիլ ֆի իլի մի տիր օգուլանլար հիւքմ վէր սինլէր:

Մէճմուայը իսթիսհապ իտէն ֆըր գա, եախօտ պու ֆըրգայը իսթիս հապ իտէն Մէճմուա, պիլիմ իշիւն չօգտան գաթօլիքլէրաէն չըգմըշ, վէ Գաթօլիքլէր խասմը ալուտ պիր հի յէթ օլմուշ իտուկինտէն, Գաթօլիք լիլին մագամը էքրէմինտէն սատրօլու նան հէրճուսծողլուգ իլամընտան էվ վէլ տախի մէզքիւր Մէճմուանըն պիլ ֆիլիպու կիւնքի վասլ օլտուղու զատ տար հալի քէշֆ օլունմագտա իքէն, իլամը մէզպուլուն սուտուրինտէն սօղրա կիւնէշին մէվճուտիլէթինտէն թէրէտուիւտ իթմէք տահա էսհէլ վէ մինասիպ տիր, նէ թէքիմ Մէճմուա նըն պիր Գաթօլիք օլմատըրընա: Պու սէպէպտէն նաշի օգուլանլարըմըղա տախի հապէր վէրիլիդ քի պիլիմ պու պահսըմըղ պիր Գաթօլիք զագէթաթը միւէլլիֆիլիլինէ տէյիլ տիր, նիլին քի Գաթօլիք գաթօլիք իլէ մէզհէպմէ հիւքմ օլունմուշ մէվաստտէ մուխալիֆ պուլունմատըրը պիր էմըր աշիքեար տըր: Անճագ Շարգըլ ճէ միլէթինին բէր վէրտէ օլտուղու գաթօլիքլէր ըուհու նա նիսպէթ, գաթօլիքլէր իրաո օլունան պուլունա իֆթիլալար, հա գարաթ, վէ խըլանէթի կէօրէրէք սօլուգ գան իլէ տուրմալարը, պու գատար վահիլաթ վէ հապասաթը մէտէնի վէ տինտար վիճտանլարընա եագըշտըրմալարը, հաթթա Բօմա, Բաբա, Անթօնէլի, Պարնապօ, Բը լիւմ վէ Պրանքի տահա զատտարճա

ֆատս վէ զէմմ վէ թահգիր օլտուգ ճա տահա զիլատէ իֆթիլալար իթմէ լէրի, վէ գաթօլիք, վէ Բաբայը իմանըրըղ տէմէլէրինէ նիսպէթ գա թօլիքլին վէ բարալըղըն իսմինին վէ Բաբանըն վէ Գաթօլիք տինինին պէտ նամ վէ թէշվիլ օլունմամաթը իշին Մէճմուանըն զապթարը իսանընա, վէ Մէճմուայա մէթանէթ վէրէնլէրին էօլիւսիւզ վէ արսըլ էֆքեարը նա պիր հստուտ պիր էօլիւ վազ իթմէմէլէրինէ ըզհարը եաս վէ թէ էսսիւֆ իտէրիդ:

Գօրէնսրօնտանս տը Բօմ նամ Պրանսըղ զաղէթատընտա շու վէճ իլէ եաղըմըշ տըր:

Տօքթօր Տօլինկէրին հագգընա պիր գաթօլիլին վէ բըթթէսթանթըն միւ թալաաթ:

Քօնթ Ալէքսանդր Բըրզէզէթէրի նամ էրպապը մալիւմաթտան զաթ տօքթօր Տօլինկէրէ պիր մէքթուս կէօնտէրմիշ օլմաղ իլէ, պիր գաթ թէրաֆընտան մէզքիւր մէքթուս պիլէ տախի կէօնտէրիլմիշ իտուկին տէն Միւնիլի պիր տօքթօրուն ասի յանէ հարաքէթընապէճասընա գալ շը տինտարլարըն իթտիքլէրի բըթ թէսթօլարընըն սըրասընա գօնմայա շայան օլարագ, տէրճ իտէրիդ:

Վիէննա 8 մայիս 1871

Ասթանիսլաս Եօրթուսու

Տօքթօր էֆէնտի

Իլմին վէ մալիւմաթըն էն եիւք սէք սահրալարընտա քէշթ իւ կիւ զար իլէյէնլէրին մուվաֆֆագ օլա մայրպ եանըլըղլարը մատուլէրտէ իթիգատ վէ տիլանէթին ըուհու իլէ բէրվէրտէ պուլունան տաֆտէրուն վէ բէսիլայէ քիմանէլէրին պագէն թէվֆիգաթա նայիլիլէթլէրի ճէնապը հագգըն էսէրը միւսախտաթը իլահի էսինտէն տիր:

Վէթանըմըն համիսի պուլունան

Հագիր պենտենիզ :
Գօնի Ալեքանդր Բըրլենտիէսի
Իւր ընդունելի հոճաւը :

Ի ԱՐԻՃԻՅ Է

Պուրպօն վէ Օրլէան խանէտանը
նրն ֆրանսատան թարտը հագգրնտա
չէնտ սէնէ ագտէմ իլան գըլընմըլ օ
լան գաթունուն ֆէսի վէ իլզասը
խուսուսու Օրլէան բընսլէրինի մէ
պուս ինթիխապ իթմիշ օլան էյալաթ
ահալիսի թարաֆընտան թալէպ օլու
նարագ , վէ պու պապտէ մէճլիսի
Մէպուսանա պիր գըթա լայիհա
թագուիմ գըլընարտդ հաղիրանըն սէ
բիլինճի կիւնիւ մէճլիսի մէգ.բիւրտէ
լայիհայը մէզպուրէ մէվգիի թէգէք
քիւրէ դօնուլմուշ վէ գըրաաթընա
մմուր պուլունան վաթ լայիհայը գը
րաէթ խլէտլքտէն ոօլրա ֆրանսա կէ
րէք ճիւմհուրլէթ վէ կէրէք գըրա
լմգ ուսուլինի իթթիխալ իթսին, ֆը
րանսըզ միլլէթինէ խըզմէթ իթմէք
նիլէթիլէ միւշարալէյհիւմ բրէնլէ
րին մէպուսլուգ սըֆաթընը գապուլ
թիթմիշ օլտուգչարընը հըղզարը մէճլիսէ
թէֆհիւմ վէ իսթար խլէմիշ օլմաղլէ
մուպահասաթա կիրիշիլմիշ վէ նիհա
յէթ միւսիւ թիէր քէլամէ աղաղ ի

Լէ աթի իւզդիբը նութգու իրատ իւ
Լէմիչ տիր :

ԹԵՐԾՆԻՄԷՆ ԶՈՒԹԻՔ

Շիմոնյէ գառաւոր պէշոյլէ պիր կիւճ
մէսէլէյէ Թէսատիւֆ ԻԹմէտիմ, չիւն
քի խանէտանը մուճայիլէյհիւմիւն
Թարաւը հազգընտա օլան գանուռն
Ֆէսիս վէ իլըասը մատոտէսի բօլիթիւ
գաճա պիր մէսէլէ տիր : Պինայէն ա
լէյհ պիր գարաւ ԻԹմէղտէն էվլէլ
հէրքէսին վիճտանընա միւրաճաաթիւ
բէյֆիլէթին էթրաֆլըճա սիւ շիւնիւլ
մէոի լաղըմէսէն տիր :

Էվվէլ պէ Էվվէլ մէզքիւր գանու-
նուն մուգատտէման իպդասը վէ
մուախխարէն իլլասը Թարաֆընա նի-
չին կիթախիմի պէյան իտէյիմ. վա-
թանըմըզն հալինէ պապտըզը ոու-
րէթտէ Թէպէյեիւն իլէյէճէկի իւզ-
րէ, շիմախէ գատար միսլի նամէս-
պուգ օլան պիր հարպը տախիլիտէ
զալէպէ իտէրէք, պիլ ճիւմլէ Էվրու-
բա տէվլէթլէրինին մէթհ ու սիթա-
յիչինէ մազհար օլմուշուզ տուր ։
Ձիրա պու զալէպլէթիմիզ սէպէպլէյ
պիւթիւն Էվրոբայը աթէշի իխթի-
լայտէն գուրթարմըզը տըր ։ պիր
պիր այտան պերի հազըզէթէն Թէպ-
տիլի հալլ իլէտիք, Եանի մուգատ-
տէմքի հալլէթիմիզ ունութուլտու-
վէ Եալընըզ զալէպլէթիմիզ սէջլէնի-
յօր . Ֆադաթ մադրուս օլուպ քէն
տիմիլի ալտաթմայալըմ, Էրպապը իխ-
թիլալ մաղլուպ օլտու իսէ տէ հալա-
քէսպի սիւքիւնէթ իթմէտի վէ Էզ-
հանը ումումլէ Էլան սաքին օլմա-
տը, Եէնիտէն Թէհալիշի Էզհանէ սէ-
պէպլէթ վէրմէք ճայիլ օլամազ, հէլէ
ահալինին արթըզ քէնտի իշի կիւճիւ-
լլէ մէշլուլ օլմասը իպթիզայը հաւ-
տէն տիր ։

Իրպապը Ֆէսառո սուլի մագսա-
տընըն հուսուլոմ իջին ճիւմհուրեյե-
թին տիւջարը մուխաթարա իլլէտի-
յինի տայիմա սէրտ վէ սէյան օլտու-
ղունտան պունլարըն խոեասընա պիր
սըհհէթ լէնկի վէրիլմէ սինտէն իհթի-
րաղ օլունմալը տըր :

Պաշլըճա վաղիֆէմիդ է մնիլ թի-
ճէլպ ի թմէք տիր Ե հէր թարաֆտան,
էրպապը սէնայիմիդէ սըվարըշխոր ո-
լունմագտա վէ սէնաաթքէարան միլ-
լէթին ի թթիհատընը վիգայէյէ միւգ-
թէտիր օլուպ օլմայաճաղըմըզ աղնա-
մագ ի չին պիդէ աթֆը նապար ի թ-
մէքտէ տիրլէր: Պիդիմ մէշաղիլիմիզ
բէք չօդ տուր, չիւնքի էվլէլ էմրտէ
էճնէպինին վէ թանըմըզը թախիլէ
ի թմէսի կիպի պիր էմրի էլլէմտէն
պաշգա, պէշ եիւզ պին Ալէմանեա-
լըը պիր վագըթա գասաար պէսլէմէք
լաղըմ կէլիօր, թազմինաթը հարսի-
յէնին ի թաօըլա էճնէպինին մու-
վագգաթէն իւքեան վէ զապթ ի թ-
տիլի էյալաթտէ եէնիտէն վէրկի
թահաիլինէ մուպաշըրէթ իտէպիլէ-
ճէյիդ եալընըզ պու եիւզաէն տօլայը
տէօրթ եիւզ միլիօն ֆրանգ զարարա
ուզըմըշըզ տրր:

Շու հալտե իիթիգրաղ իթմէքտէն
պաշգա հիչ պիր չարեմիգ օյմատորդըն,
տան էւրոբանըն էմնյէթինէ նիհա
յէթ տէրէճէտէ միւհթաճըղ, հիչ
պիր քիմնէ Ֆրանսանըն էսպապը սէր-
վէթինճէ շիւպհէ իթմէմիշ իսէ սէ
պաշլըճա սէպէպի իշթիպահ պէյնի-
միլտէ իթթիհատ պուլունոսպ պս-
լունմայաճաղը մատտէսի տիր :

Պէնտէ Պուրպօն խանէտանընա
ֆէվզեյատէ հիւրմէթ խտէրիմ լաքին
շուրաւընը իխթար իտէրիմ քի սիզ
խանէտանը միւշարալէյհիւմիւն թար-
տը հագգընտա օլան գանուենուէն լազ-
վընըն թալէպինի պիրէ սէէրի համիլէթ
վէ ֆիւթիւվէթ ապտ խտէյօրսու-
նուզ ։ Հալ պու քի պուէնտա նէ հա-
միլէթ վէ նէ տէ ֆիւթուվէթ վար-
տըր ։ Զիրա գանուէն պիր ճէզա գա-
նուենու օլմայուպ միւճէրրէտ պիր
իշթիլաթ գանուենու իտի , չիւնքի
պիր միւքաէ իքի հիւքմասար բայտար
օլամազ ։ Պէն պին սէքիզ եիւզ գըրգ
սէքիզ սէնէսինտէ ճիւմհուրիլէթ սէր-
քեարընտա պուլունանլարը նաբօլէ-
սն խանէտանընը թարտ հագգընտա
օլան գանուենու ֆէսի իլէմէլէրին-
սէն սօլսյը թայէիպ իլէ պէրապէր

բրէնսէ վէ մուսխարէն իմբերաթօր նաբօլէոնա խըթապէն « պու թէտ պիրսիզ ատամլար սիզի եէնիտէն ճէլպ իթտիլէր, օնլարն էֆէնտիսի օլաճագ սընըզ ամմա պէնիմ էֆէնտիմ ասլա օլամայաճագ սընըզ ք տէտիմ իտի »

Օրլէան խանէտանընա կէլինճէ խանէտանը միւշարիլէյհէ օլան իւ խիւվիլթ վէ մուհապպէթիմի տախի պիր վէճհ իլէ քէթմ խտէմէմ լաբին վաթանըմա օլան մուհապպէթիմ ասա հա զիյատէ տիր »

Մատտէթէն նախի զալէպլէթ օլ մուշուզ տուր : իմտի ագլ ու թէտ պիրիմիզ իլէ տախի զալէպլէթի մա նէվիլէյէ մագհար օլալըմ : Մուհաֆա զայը վաթան հիլէթի մուվաֆաթ թապընը պու արալըզ թայիպ իթ մէք պիր էմրի մէրղուպ հիւքմիւնէ կիրմիլ տիր : Զիւնքի խֆա խլէտիլ իըտմաթը մէմուռհէ ունուտուլըյօր :

Հիլէթը մէզպուրէնին պաշլըճա խաթասը հարպըն իմթիտատը թարա ֆընա կիթմէսի օլտու : Հալ պու քի Բարիստէգալըպ տա մուհասէրէյէ տա յանմագտան պաշգա պիր վաղիֆէսի օլմայանլարա խաթա իսնատ օլունա մայըպ պու խաթա Բարիսին խարի ճիւնաէ քէնտիլէրինի ֆրանսայա րէհ պէր գըլան զէվաթըն մէսլէքի մէճ նունանէսինէ իսնատ օլունմագ կէ րէք տիր :

Պօրտոտաքի մէճլիսի մէսուսան, հիւքիւմէթի զէվաթը մէրգուլէնին էլինտէն գուլթարմագ իսթէմիլ վէ տալա ճիւմհուրիլէթը իխլալ իթմէք սէվտաոննա տիւշմէմիլ տիր : Էլհալէ թիւ հաղիհի պիղիմ վաղիֆէմիլ իա տէյի սուլհ վէ էմիլէթտէն իպարէթ օլուպ պէն իլինիլտէ էն միւքթէտիր տէյիլ իտէմ տէ էն զիյատէ մէսուլ պուլունտուլըմտան շու վաղիֆէյի սուրէթի սահիհէ տէ խֆա իթմէք արղուսուտայըմ : Ֆրանսատա ինկիլ թէրրա հիւքիւմէթի մէշուլթատը կիպի պիր հիւքիւմէթին թէէսիս վէ թէշքիլինէ գըրգ սէնէ գատար պէղը վիճուտ իթտիմ : Զիրա ինկիլթէրրա տա Ամէրիգա ճիւմհուրիլէթինտէն

զիյատէ հիւրիլէթ հաղըգըլէ պու պուլունտուլըմ էֆքէարընտայըմ :

Հալ պու քի հիւքիւմտարար հիւ քիւմէթը մէշուլթանն անճագ րէյի սի վէրասէթ սուրէթիլէ թայէին վէ նասպ օլունան պիր ճիւմհուրիլէթ տէն իպարէթ օլտուլունա պղիա մագ իսթէմէյօրլար :

Շիմտիլէ գատար ուղարդըմըզ իիթիլալաթ տախի ճէսիմ իտի, լա քին պու տէֆաքի տիւշար օլտուլու մուզ միւսաիպին շիտտէթի իւզէրինէ արթըզ թէտպիրի ագրլանտէն պաշ գա պիզի գուլթարաճագ եօգ տուր : Պունուռն իլիւն Պօրտոտա տախի մու գարէր օլտուլու իւզրէ պէյնիմիզտէ նիղա վէ իթթիրագ հուսուլինէ սէ պէպլէթ վէրիլէպլէճէք մէսաիլտէն իճթինապ իթմէմիլ լալըմ տըր :

Պէն ճիւմհուրիլէթի պիր էմա նէթ տէյի գապուլ էթտիմ, էմանէ թէ իլլանէթ ճայիլ տէյիլ տիր : Ի շին իլէրիսինի տիւշիւմէք պէնիմ վաղիֆէմ օլմայըպ պէն եալընըզ հա լը հաղըրը մուխաթարատան մէմու րում : Պէն հիլ պիր ֆըրգայա խըզ մէթ իթմէյիպ անճագ վաթանա խըզ մէթ էտէրիմ վէ օրտուլունըն ճէ նէրալլարընը ինթիսապ իթտիլիմ սը րատա պուլնլարըն հանկը ֆըրգատան պուլունտուլըլարընը արամայըպ եա լընըզ մէնֆատթը ումուլմիլէյի արա տըմ, շու կէչէն վագըթլարտա իպ գայը ճիւմհուրիլէթէ սալ ֆը զայրէթ իթմէյէ պէնի թէշվիլ գըմննտա ֆը րանսանն պաղը թարաֆլարընտան մէպուսար իգամ օլունմուշ իտի, քի պուլնլարըն իֆատաթընա կէօրէ մէ պուսան մէճլիսի ազատընն էքսէրի յէթի գըրալըզ թէրաֆտարը պու լունտուլունտան Բարիլ իիթիլալը միւնտէֆի օլտուլու կիւնտէն իթի պարէն արթըզ մէճլիսի մէզպուրէ սէօգ կէչիլէյիմ կիպի պիր թագըմ իթիլալար սէրա օլունտուլ :

Պէնտէ պուլնլարա ճէվապէն « պէ նիմ մէճլիսէ էմիլէթիմ վար տըր ֆա գաթ շայէթ ճիւմհուրիլէթէ պիր խա լէլ կէթիլիլի իտէ իսթիֆա իտէրիմ »

ճէվապընը վէրտիմ : վէ պու սուրէթ լէ էյալաթտա իպգայը սուլհա մու վաֆագ օլտուլ, իլէրիւտէ գըրալըզ ուսուլինին պիթթէքար թէրվիլինին միւքին օլուպ օլմատըզը մէսէլէսինէ կիրիլմէմ, ֆագաթ ճիւմհիլիլէ միւթ թէհիտ գալմանըզը վէ միւնսըֆանէ հա րէքէթ իլէմէնիլի իսթար իտէրիմ : վէ պուլունն իլէ պէրապէր Օրլէան բրէնսլէրի մէճլիսէ կէլմէյէճէքլէրինի վատ իթմիլ օլտուլըլարընտան արթըզ միւշարիլէյհիւմին ֆրանսայա ալ տէթ իթմէլէրինտէ պիր պէլա օլմա տըղընը մէմուլ իլէտիլիմտէն պուլն լարըն հագգընտա օլան գանուռնէն ֆէսի վէ իլլա օլունմասընա հիլ պիր տէյէճէյիմ եօգ տուր, ֆագաթ պուլն լարըն հալ ու հարէքեթթը պէնիմ մուճիպի ինթիլալըմ օլան հարթըն զուհուրինէ սէպէպլէթ վէրէճէք պիր րէնիլ քէտպ իտէրտէ տէրհալ հա գըլարընտա միւքթէզի օլան թէ տապիր իթթիսալ իլէյէճէք վէ թէ տապիր մէզպուրէնին թարաֆընըզ տան տախի թատիլ օլունմասընը սիզսէն թալէպ իտէճէկիմ տիր :

ՄԵՄԱԼԻԲԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷՏԷ ԹԻԻԹԻԻՆ

Մէմալիքի Օսմանիլին էսպապը սէրվէթինէ տայիր պաշա օլունտուլ գա ճա, պաղը զաթլար պու խուսուսու տախի զաղէթաճըլարըն հէր պար եատ ու թէգքեար իթմէքտէ օլտուլըլարընը պատմա գալըպ սէօղէրտէն ատտ ի տիյօրլար : վէ էսպապը մէզպուրէ նա սըլ իտէ հէնուզ վիճիւտէ կէթիլիւ մէտիլի իլիւն վիճուտէ կէթիլիլէպիլ լէճէք էսպապտէն մատուտ օլմատըզը իթիգատընտա պուլունարագ պու պապտէ ըզհար օլունան գայտըղըն սէպէպլէրինի ասլա արամայարագ էս պապը մէզպուրէյէ կէչէն սէնէլէրտէ Էւրոքա քիւչիւք սէրմայէտարանն տան իայը քիմնէլէրի թարումար ի տէն թէչէպլիլէսաթ գապիլինտէն, պէլքի տիւզէ իայտլաթտան իթի պուր իլէյօրլար :

Հալ պու քի էսողապը մէզպուրէնին հազըգէթէն վիճուտի օլուպ շիմ սիլէ գատար մէյտանէ կէլմէմէսի, տէվլէթը Ալիէնին սէրլքեարընտազէվաթը հէր կիւն պիրէր կէօնէ իզաճ իտէրէք մէմուրլէթ թաշսիլ իտէն պաղը ատամարըն եէկտիկէրինէ րէ գապէթի իլէ պէրապէր տիրայլ թսիղ լիքլէրի վէ մալլամաթը մախտուսէսի օլան ատամարըն նէտրէթի վէ հէր կէօնա ումուրա վէ իուսուսա Տէր սատաթէթին մէրքէզ օլմաթը վէլհա ուր քէմալը թաճիլ իլէ իսթիհասիլ իլէտիքլէրի իմթիլազ ֆէրմանլարըն քէնտիլէրինտէն տահա ազ իշ կէօրէ պիլէճէք գումբանեալարա ֆիրուլսթ իլէյէրէք թէմէթթիլ իլէմէք մադսա տը իլէ եիրմի սէնէտէն պէրու գու հուր իթմիշ օլան պիր թազըմ իշկիւ զարլարըն մուամէլաթը զայրը մէմ տուհէսինտէն նէշէթ իթմիշ օլուպ, հազըգէթը հալտէ իշ կէօրէճէք ա միրլէր վէ մէճիլտէր վաթթընը իզաէ իթմիկինտէն, իազիլէյի տէվլէթին մութէզարուր օլմաթընտան պաշգա պիր նէթիճէ կէօրիւլ մէմիշ տիր:

Շիմտիլէ գատար վէրիլէն իմթիլ յազլարտան հանկընը ահվալը խազիլ նէի տէվլէթի ըլրահէ մէտար օլապիլ միշ տիր, մէզքիւր իմթիլազլարըն ճիւմէսի պիրէր պիրէր թէֆէքքիւր վէ միւթալապա ալընսա, պուհլարըն հէր պիրլինին խազիլէի տէվլէթճէ պիրէր պարը աղիմ օլտուղունուն մէյ տանէ չըգաճաղը աշլքեար տըր:

Ֆիրվազը էկէր թէրաֆը տէվլէթ տէն իսթիլար օլունան, ֆէտաքեար լըզլար ահալինին միւթէլլէմի մէն ֆաաթը օլտա վէ եաէճնէպի սէրմա յէտարանըն խալիլինի ճէլպ իտէպիլ սէ մէզքիւր ֆէտաքեարլըզլարըն ֆա իտէսի կէօրիւլմիւշ օլաճաղընտան պուհա թէէսիւֆ օլունմազ իտի:

Հալ պու քի պու նլարըն հիշ պիրի միւշահէտէ օլունմաթընտան պիղիմ միւլքիմիլտէ վէրկինին թանդիմ վէ թարհը իլէ ահվալը միլիլէմիլիլն ըլրա հընա սարֆը հիմմէթ օլունմաթը շա յանը տըղու պիր մատտէ տիր:

Տահա շիմտիլէրտէ կէրէք մէմա լիքիէճնէպիլտէ վէ կէրէք պուրաաա իսթիլազլար ապուր գօլայ իտէ տէ պու պապտէ տախի միւշքիլաթէ տիւ չար օլունաճազ պիր վազըթ կէլէպի լիւր, պիրտէ բօլիթիգամըղը կիւզէլճէ իտարէ վէ ահվալը մալիլէմիլիլն հիւ ո նիւճէրեանընա թէվազուֆ իտէր:

(Տէվաճ օլունաճազ)

ՄԻԻԹԵՆԵՎԻՑԵ

Բումէլի շըմէնտըֆէրի հազընտա ալընան մալլամաթ մուճիպի մէմուտ նիլէթ տիր, չընէք քիւլէք չէքմէ ճէտէն եիրմի գիլօմէթը իլէրուլէ գատար օլան մահալլէր տէրտէսթը թանդիմ տիր: Թարիքի մէզքիւրու ինչա իթմէքտէ պուլունան գումբան եանըն պաշ մէմուրու միւթիւ վիթա իշպու թըրինի սանիտէ Չաթալ ճայա գատար թարիգի մէզքիւր լէճմ տիր իլէ ամա շիւտէ միւպաշըրէթ իթմէք նիլէթ վէ իւմիտինտէ պու լունտուղունու պէյան իթմէքտէ տիր:

Տէտէ աղաճ թէրաֆընտա տախի թարիգի մէզքիւր ինչաաթը քէմալը ուրաթլէ իճրա օլունմաթտա վէ Թօք գաթու սարայը հիւմայունու ճիւմա ընտա Սարայ պուրունունա սօղրու պա ղը իգթիլա իտէն մահալլէր հէտմ օ լունարապ եօլսն թանդիմինէ միւպա չէրէթ զըլընմաթտա տըր:

— Կէչէնէրտէ Տէրսատտէթէ ա զիմէթ իթմիշ օլան տէվլէթիւ Ապ պաա Միրզա հազըթթէրինին պիրա տէրլէրի իլէ պէյիլէրինտէ օլան պի ղուտէթ շահ հազըթթէրինին վալի տէսի միւշարիլէյին վալիտէսի հազ զընտա մուամէլէյի պարիտէ կէօն թէրմէքտէ օլտուղու կիպի Թէհրան տա ինկիլթէրա սէֆիլի տախի միւ շարիլէյ Միրզա հազըթթէրինին ինկիլ թէրա բօլիթիգամընա թէրզիլ իլէ մէքտէ օլտուղունտան նէշաթ իտէ րէք միւշարիլէյ Ապպաա Միրզա հազ

րէթիլի վալիտէսի իլէ իրանտան հիճ րէթէ մէճպուր օլտուղու վէ հայիգ պուրունտուղու նայիպ իւլ Սուլթանէ իւնվանընը իւզէրլէրինտէն րէֆ գը լընարապ Շահ հազըթթէրինին պէս յիւք մախտուլինէ թէվճիհ օլուն տուղու պաղը զաղէթալէրտէ մուհար րէր տիր:

— Ավաւթը Մաճար Տէվլէթի սէֆիլի Պարօն Պրօգէշ Ոսթըն հապ րէթլէրի Տէվլէթի թէրաֆընտան նա իլ օլտուղու մէզունիլէթէ մէպիլ էօ նիւմիւզտէքի հաֆթա Տէր սատտէթ տէն աղիմէթ իլէյէճէրլէր տիր:

— Մումահիլէյ հազըթթէրի սար կիւնիւ զաթը հազըթթը Բատիշտիլէ րէտը վէտայը էտա իտէճէք տիր:

— Բէթրսպուրդտա Տէվլէթը Ալիէ սէֆէրի սատտէթիւ Բիւսթէմ պէյ հազըթթէրի ճանիպի պապը Ալիտէն իհսան օլան մէզունիլէթէ մէպիլ գա րիպէն Տէրսատտէթէ ալտէթ իտուպ, վէ պիր քաշ կիւն արտատուն սօնրա եւրօրա սուլարընա կիտէճէյի մէս մուլթտան տըր:

— Մէմալիքի միւճթէմապը Ամ րիկա սապրգ խարիճիլէ նաղըրը Մ Սէվաթտ էվլէրի կիւն Տէր սատտէ թէ կէլմիշ տիր:

Ի Լ Ա Ն

Իմաղը Հիւմայինը ճէնուպը միւլիւ քէանէտէն չարշույի քէպիրտէ գալ րաթճըլար պաշընտա վագի 109 նու մէրօլու պիր պապ թօհաֆճը տիրք քէանը խազիլէյի խատտէի շահանէ թարաֆընտան իճար իտիլէճէյինտէն իսթիճարընա թալէպ օլանլարըն իտ պինէյի ճէլիլէյի մէզքիւրէյէ միւրա ճաաթ էլլէմէլէրի:

ՖՈՆՏՈ ՖԻՇՈՒԼԱՐԸ			
ՂԱԼԱԹԱ ՊՐՈՍԱՍԸ			
Չարշա նպա			
Սապահ	Մայիս	16	52 22
Ազլամ			52 21
Բէրշէմպէ			
Սապահ	Յունիս	17	52 26
Ազլամ			52 21
Ճուլաա			
Սապահ		18	52 22
Ազլամ			52 19

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 135

ՉԱՐՇԵՆՊԻՀ

Ի ՔԻՆՃԻ ՄԷՆԷ

23 ՅՈՒՆԻՍ 1871

Մէտայը Հաղորդէթ հափթաւտա իքի տէֆա եանի չարչանպիւհ զԲ ճիւղաւտ իրթէսի կիւնլէրի պէօյիւք նիւսիսէ թապ ու նէշր օլունաճաղ տըր: Պիր սէնէլիյի բէշին օլարադ պիր լիւրայը Օսմանիյէ տիր: Սլթը այլըղը իւշ պէյաղ Մէճիալիյէ, վէ իւշ այլըղը իքի մէճիալիյէ տիր: Պէհէր նիւսիւէսի 40 բարա: Թաշրալար իչիւն բօսթա իւճրէթի ալրըճա ախզ օլունուր: Ապօնէ օլմաղ իչիւն Ղաւթատա էքմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա Նօ 19 իլէ մուրազգամ Միւհէնալիսեան մաթպաասընա միւրաճաւթ իլլէմէլէրի իրթար օլունուր, իլանաթըն պէհէր սըրասը իլք տէֆա իչիւն 100 բարա, իքինճի տէֆա իչիւն 60 բարա տըր: Զիյատէ ուղուն նէշրիյաթ իչիւն այրըճա բաղարլըղ օլունաճաղ տըր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՅՈՒՆԻՍ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Մահը հալին 24 իւնճիւ բէնչէն պիհ կիւնիւ Եէնի քէօյտէ վաքը Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ Քիլիսէսիւնին իւմինին կիւնիւ օլմաթը հասէպի իլէ Եէօլմը մէզպուրտէ խաւթ 2 բաւ տէլէրինտէ սէմահէթիւ Անտոն Պետրոս Խօզուղունճու Կիլիկիա Բաթրիկի հաղրէթլէրի հաղըր պուլունտուղլարը հալտէ, ֆաղիլէթիւ Աղարեան Ստեփան Գերապայճառ գուտտասը շէրիֆի թագալիս իտէճէ կի: վէ քէզալքը մահը հալին 27 ճի բաղար կիւնիւ ոսաթ պիր պուլունգ գարարլարընտա (Բուարանթօրա) գօնուլուպ աքշամըսը սաաթ սօգուղ պուլունգ բատտէլէրինտէ զիյնէթլէ գալարըրլաճաղը խաւսէթէն իլան օլունուր:

Ասիթանէ 23 յունիս 1871

Եէնի ՔէօՅ

Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ
Քիլիսէսի Դեմարլարը:

Խըտիլը Մըսըր ֆէխամէթլու տէվլէթլու բաշա հաղրէթլէրինին քէրիմէի միւհթէրէմէլէրի իսմէթլու Թէվհիտէ հանըմ էֆէնտի հաղրէթլէրինին մէհտը իւլէայը սալթանաթը Մէնիլէ տէվլէթլու իսմէթլու Սուլթան ալիէթիւլան էֆէնալիսիզ հաղրէթլէրիլլէ միւլադաթ պուլունգուղլարը տիւնքի զաղէթամըղա եաղմըշ խոլք: Ալտըղմըղ մալիւմաթա կէօրէ ճանիպ մէհտը իւլէայի Սալթանաթը Մէնիլէտէն Հանըմը միւշարալէյհա հաղրէթլէրի հարէմսէրայը Հիւմայունա տալթէթ սըրասընտա, Զաթը ալիլէրինէ մախսուս գայըգլարտան տէօրթատէթի կէօնտէրիլիշ, վէ Հանըմը միւշարալէյհանըն հարէմ սէրայը Հիւմայունա կէլտիքլէրինտէ կէրէք թաւաֆը էշրէֆը հաղրէթլը Բատիշահի տէն վէ կէրէք Սուլթանը միւշարալէյհա հաղրէթլէրի ճանիպի ալիսին տէն զիյատէսիլլէ թալթիֆ վէ իլթիֆաթ պուլունգուղլտան պաշգա, ճանիպը միւլիւքեանէտէն Խըտիլ

հաղրէթլէրինին սըհհէթը վիճուտաւրը սիվալ իլէ պէրապէր, Թէպտիլի հալա իչին Պօղաղ իչինէ կէլմէլէրի միւնասիպ օլաճաղը պէյանը ալիսիլլէ այրըճա իլթիֆաթ, վէ միւշարալէյհանըն իւշ կիճէ վէ իքի կիւն հարէմ սէրայը Հիւմայունտա իգամէթլէրինտէ, հազգլարընտա հէր տիւրլիւրիայէթ իճրա օլունտուղու կիպի, մայէթլէրինտէ պուլունան քէթիսիւտալարընտան իզղէթլու խալիլ պէյ իլէ քէաթիպլէրի իզղէթլու Նէէման էֆէնտիլլէ պիրէր միւրասսա էնֆիլէգուլթուսուլլա պաշ ազալարընա միւրասսա զարֆ վէ տիկէր մայէթը մէմուրլարընա ալթիլէր իհսան պուլունլմուշ տուր:

Միւշարալէյհա հաղրէթլէրի բէնճշէնպիհ կիւնիւ թիւքիւպլէրինէ թալիսիս գըլընան արապալար վէ գըրդ նէֆէր սէրայը Հիւմայուն խատէմէսիլլէ պէրրէն ալտէթ իլլէտիքլէրինտէ, Մասլադ Թէրաֆլարընտա Զաթը հաղրէթլը բատիշահիլլէ թէստուլթ իլլէմէլէրիլլէ, սէր գուրէնայի Շէհրէպարի տէվլէթլու Նէվրէս բաշա հաղրէթլէ

րի վաստեթալէրիւն իլթիֆաթլէ պէ-
րապէր, երեսէ հարէմսէրայը Հիւմա-
յունա կէրմէլէրի իֆատէ վէ իրատէ
պուրուլմուշ, վէ մայէթլէրինտէ սէ-
րայը Հիւմայուն խառնէմէ վէ արա-
պաճըլարընըն ճիւմլէսի միւշարիլէյ-
հա թարաֆընտան այրը այրը մազհա-
րը իհսան վէ ինամ օլմուշ տուր :

Պատիւի :

Բօմատան 22 յունիս թարիխի ի-
լէ Լաթիւ-ըքիւն քէշիտէ գըլընան թահ-
րիրաթ :

Միւլէլիֆ

Բաբա հաղրէթլէրինին Յոքէլէա-
նը մինասիպէթի իլէ 12 յունիս բա-
ղար իրթէսինտէն պէտէն 21 չարչէն
պիհ կիւնիւնէ տէկին կէչէն վուգու-
տթլարը իճմալէն թէրաֆընդա իզ-
պար իտէրիմ : Մէզհէպճէ պիր թէ-
վարիս օլտուղունտան պիլինմէսի ֆա-
յիտէտէն խալի տէյիլ տիր :

Բաղար իլլէպի 12 յունիս : Սուրբ Պետ-
րոս քիլիսէսինին կիրուհու ըուհանի-
սի Բաբա հաղրէթլէրինտէն գապուլ
օլունտու :

Սալ 13 յունիս : Սէն Ժան Լաթէրա-
նըն, վէ Սէնթմարի մաժէօր ըուհ-
պան զիւմրէսի, կրօնաւոր թարիգաթ-
լարընըն 60 գատար ըլիպէրի, վէ Բա-
բա հաղրէթլէրինին սապըգ օրտու-
տունուն օֆիչէալլարը :

Չարչէպի 14 : Սապահլայըն զա-
հիտ ֆամիլէալար Սանթա Գրօչէտէն
Երուսաղէմէ կէչէրէք, սէնթ Մարի
Մաժօրտան սէն Ժան տը Լաթէրանա
գատար զիւարէթէ չըգարլար : Պու-
ֆամիլէալար 7-800 գատար վար ի-
տիլէր : Ագատէմիալար նաղըրլարը,
Բօմանըն 54 բարօք քէալըղընըն մե-
ծաւորլարը : (Բօմատա 330 պապ քի-
լիսէ վէ իպատէթիւհա մահալի պու-
լունտու պունլարըն 171 ատէթի մա-
նասթըր օլարագ 58ի բարօք քէալըգ
տըր :)

Բէշլէնպի 15 : Բօմա տիշէհլիլէ-

րինտէն օլուպ Բիէօղ իւնիօն գաթօ-
լէք նամ շիրքէթին 800 տիշէհլիլէրի,
վէ շէհրին ուխտաւորլարը վաթի-
գանտա գապուլ օլունտուլար :

Պիտ տօգուղունճունուն պունլա-
րա իրատ իլէտիլի նութգառ շու քէ-
լամլարը սէյլէտի : Պիլլէր հէնիւզ
թէպօրալարա վէ Յուգիթլէրէ միւհ-
թաճըղ, նիլին քի տայիմա Սիսարալարա
վէ Հողըրէոնէպէրէ թէսատիւֆ իթ-
մէքտէյիլ : Պու սէքիլ կիւզ մատա-
մարտան էվլէլ Պիտ տօգուղուն-
ճու Յիսուսեան թարիգաթընտան
Բէր Գիւրսի նամ պիր բահիպ վասէ-
թատը իլէ պու գըշ թէշէքիլ գըլընան
վէ 30 տարիլէյ մունգատամ օլուպ,
պէհէր տարիլէ 25տէն 30ա գատար
աղալարտան միւրէքքէպ օյան մէնա-
ֆիի շիրքէթը գաթօլլէք նամ ընկերու-
թիւնուն 800 գատար քէսանընը գա-
պուլ իթմիշ տիր :

Ճոմա 16 : Պու կիւն պիր պէօ-
յիւք կիւն տուր : Բաբա հաղրէթլէ-
րի 24 սաաթ զարֆընտա պինտէն զի-
յատէ թէլէղրաֆ տլմըշ տրր : Պու
թէլէղրաֆլար իչինտէ իտի հաշմէթ-
իւնիլթէրրա գրալիչասընըն վէ Մ.
Թիլէրին իլէ պաշգալարընըն թէլէղ-
րաֆլարը :

Սաաթ 11 տէ : Շըմալը Ալէմանտա
վէ ճէնուպու Ալէմանեա մէմալիքի
միւթթէհլիտէսինին 600 տէն միւրէք-
քէպ Ալաման տէրութատիօնու գա-
պուլ օլունաճագ իտի : Պու աղիմ
կիւնտէ կիտէն կէլէն իզտիհամըն ա-
րասընտա պիր տէ նալէհան Սէն Տա-
մօղ հալիլիսինտէ իթալիա գապինէ-
թօտունուն պիր արապատը կէօրիւն-
տիւ : Պու արապա ճէնէրալ Պէրթօ-
լէ Վիալէնին իտի քի Վիթթօր Էմմա-
նուէլ թէրաֆընտան : Բաբա հաղ-
րէթլէրինին հուգուրունա չըգարագ-
րէսմի թէպրիք վէ թէհնիլիլ իլիֆա
իթմէք իչիւն կէլիօր իտի : Չաթը
մուհայիլէյհի գարտինալ Անթօնէլիքէ-
մալը նէզաքէթ վէ իլթիֆաթ իլէ գա-
պուլ իտիւպ : Բաբա հաղրէթլէրինին
իրատէսինէ միւնթաղըր օլունաճաղը-
նը թէֆհիմ իլէտի, վէ ֆիլ վագը

Բաբա հաղրէթլէրի թէրաֆընտան զա-
յէթ նաղիլէանէ պիր թալթիֆ իլէ
զաթը մուհայիլէյհին քէնտի հուգու-
րունա գապուլ օլունաճաղընա
տայիր պիր իրատէ զուհուր իթտի :

Էյլէ վագթը Սէն Ժան Լաթէ-
րանտա թէտէուլ տուվաթը թէրէն-
նիւմիւ : Ճիւմա իրթէսի 17-Սուրբ
Պետրոստա զայէթ ճէսիմ պիր զիւնէ-
թը ըուհանի իճրասը : Հաղրէթը Բէթ-
րօնուն թուճտան սանէմի (արձան)
ղուտտա շէրիֆէ միստուս օյան էլ-
պիսէ վէ իւշ գատէմ թաճ իլէ թէլ-
էին գըլընմըշ ըտը : Պալայը սանէմէ
միւճէտտէտէն զայէթ մէսնու վէ միւ-
զէյիէն պիր սայէպան (հովանի) վաղ
իտիլիպ սէչիլին եաղըրար իլէ շու քէ-
լամլար թէլիլինի ուտուր գըլընմըշ
իտի : Գիլիսէնին 256 Բաբալարան Էալը-
նը Պիտ աօգուղունճու Պիտուն սէնէ-
լէրինի կէօրիւնէ նայիլ օլմուշ պուր :

Բաբա հաղրէթլէրի եէօլմը մէգ-
պուրտա Հօլանտա մէմալիքինտէն կէ-
լէն տէրութատիօնու գապուլ իթտի :
Պու տէրութատիօնա ըլիս նասպ օ-
լունան Մ. Մօն տը Վաէլ Բաբա հաղ-
րէթլէրինին հուգուրունա չըգաղըն-
տա 500 պին ֆրանգ իլէ թարղը պիլ
նէշէյն իւղրէ միւճէլիլա 12 ճիլտ քի-
թապ թաղտիմ իթտի քի մէղքիւր օն
իլի ճիլտ քիթապտա 600 պին իմզա
մէվճուտ իտի :

Լաթին իշ պու եէօլմը շէրիֆտի,
էն զիյատէ շայանը տըգաթ թէպրիք
Գարտինալար իլէ Բօմա աղըղատէ-
կէանը թէրաֆընտան վուգու պու-
լան սուրէթը թէպրիք վէ թէհնիլիլթ
տիր : Իշպու թէպրիքտէ զայէթ ֆա-
սիհ վէ միւհտիւր նութգլար իրատ օ-
լունտու, աղըղատէ կէանտան վաղը
իմզա իլէյէնլէր 107 իմ օլուպ, 24 բը-
րէնպէր իտի : Աղըղատէ կէանըն պու-
նութգլարը Բաբա հաղրէթլէրինին
հիւքիւմէթը ճիւմանիլէսինի սապիթ
վէ թատիկ իտէրլէր իտի : Պիտ տօ-
գուղունճու Գարտինալարա վիլիթօր
Էմմանուէլի Աբիտղոմա թէշպիհ ի-
տէր իտի :

Սայիր էյումլարտա տախի իճրայը

չէհր պիտի ըստ հանի իւր իմրար իմ
միշտ տիր, վէ յունիս 21 Պիոս տո
գուգունճունուն 1846 տա թաճ կի
յինտիկինն եւօյմը խոտկինտէն,
վաղը օլան իղտիհամտա տասյիշի հա
լին մուհաֆաղաւ իշխն կորտ նասի
օնալ ճէլպ օլունարագ, հիչ պիր Գիւ
ու գալ զուհուր իմմէյերէք իսիթամ
պուլմուշ տուր :

Տօգուղունճու Պիոս Բաբանըն Ֆրան
սայա հաւապէի :

Տօգուղունճու Պիոս բաբա հաղ
լէթէրի Բարիդուէ մուգիմ նուիրա
կը սէմահէթիւ Մօնտինեօր Քիճի
հաղրէթէրինէ Ֆրանսանն սօն վու
գուաթը միւթէլէմէսինտէ միւս
թէղրագը աֆէթը աղիմ օյանլարըն
հուտուլի թէսէլլիտինէ մէտար օլմագ
իւղրէ 30.000 ֆրանգ իհասն վէ իւ
սալ պուլուրմուշար տըր : Պունուն
իւ պէրապէր Բարիդուէ եաղմա օլան
քիլիսէլէրին թէգէինի իշխն քէնտի
ղաթընմախսուս օլան մատուուունու
թէճհիլ իլէյէն քեաֆֆէյի էշեալէ
րինի Բարիդէ իթա : օլունմասընը էմր
իթմիշէր տիր : Պու մատուու էօյլէ
պիր մատուու իտի քի նիլէ սէնէլէր
տէն պէրու պիւթիւն ճիհանըն Գա
թուլլէրինտէն հալմէթիւ Բաբա
հաղրէթէրինէ պէրայը սըտգ ու սա
տագաթ վէ մուհապէթը վէլէտիլէ,
իհտա օլունան հէտայայը կիրանպա
հա իւթ թէճհիլ վէ թէգէին գըլըն
միշ ըտը : Պու մատուու սահիհէն պիր
նէվատիրխանէ մահալի օլուպ, նիլէ
նիլէ էսէրի ուսթաքէարի վէ գըլմէթ
տար էշեալէր մէվճուտ պուլունտու
ղու թագտիրտէ, էմալսըղ րատուէ
տէ մէշհուր պիր ալթուն ասա (գաւա
լա) վէ բաթիլմանլար վար իտի քի
Պէնիլէնաթօ՝ Զէլլինին գալէմի տալի
թագրի իտէր իտի :

Պու հէտիլէ կէրէք գըլմէթի վէ
կէրէք հալմէթի ճիհէթիլէ Տօգու
ղունճու Պիոսուն գալպ ալիճէնապը

նա շայան տըր : Հաղրէթը իսանըն
վէրիլի օլտուղու հալտէ, եալընդ
անըն հիւքիւմէթիլի, վէ անըն կէր
էքիլլինին եանըլմագ ագալըն իսրոզ
իթմէլպ, իլլա անըն թասվիրի պինա
ղիրի, վէ մուհապէթիլին սէմալի
պիր նումունէսի տալի տիր : Նաղա
րը մէյմէնէթիլղարը բէտէրանէսի ի
լէքիւրէյի աղղը քէշթ ու կիզար ի
տէրէք, ուլու ֆամիլեասընտա սէ
ֆիլլէր արարուր թէսէլլի իթմէյէ ա
ֆէթիտիլէր արարուր գայըմայա,
վէ եարալար արարուր թէտալի իթմէ
յէ : Տիւշարը աֆէթ վէ միհէն օ
լանլարըն ֆիլղանը գուլղընա վասլ
օլտուգտա միւմբին տէյիլ իտի քի
մագհարը նիմ վէ նիմէթ օլմալըն, վէ
իլք հարաքէթի էթրաֆընը եօգլայպ
պիր իհասն իթասը իշխն պիր շէյ ա
րամագ իտի : Հիչ պիր թէհտիստէն
ֆիթուր կէթիրմէյէն, հիչ պիր պէլի
յաթտան սարսըլմայան, հիչ պիր ֆէ
լաքէթտէն մաղլուպ օլմայան պու ա
լիճէնապ գալպ, հէր տիւրիւ մէրա
հիմ վէ թէրահիմ իլէ մէմու պիր
գալպ տըր :

Պու տէրեայը իւլէայը մուհապէ
թին ալամէթը ճէլիլէյի նաղիքէսինէ
Ֆրանսըղ միլլէթինտէն ղիյատէ հիչ
պիր միլլէթ նայիլ օլմամըշ տըր : Ֆը
րանսա իշխն ճէմի ղէմանտա պիր
էսէրը րահմ վէ շէվք իլէ մէլուֆ
պուլունմուշ իտուկի էմր աշիքէար օ
լուպ, Ֆրանսայը օ գատար սէվէր ի
տի քի էիւրէյի կէրէքտէն պիր ֆը
րանսըղ էիւրէյի տիր տէյպիլլիլիլ
Պու միլլէթին պաշընա կէլէն աֆէթին
իլք ալամէթէրինտէ ահիւղար իլէ
ֆիլիւաղ իտէր իտի : « զալալը Ֆրան
սա » : վէ պու ֆիրեաղը կէօզլէրին
տէն էնէն եալար իլէ գալըշըր իտի,
հաչան քի քէնտիլին նաղարիյաթտէ
վագըֆ օլտուղու մատուլի բէրուշա
նիլէթ ֆիլիլլիլաթտա թատիղ օլուր
իտի : Օլ վագըթտան պէրու տէյպիլ
լիլիլ քի Պիոս տօգուղունճու քիլիսէ
նին իլք քէրիմէսինտէն ֆիլլիլին էիւրէ
յինի տալա պըրմամըշ տըր :

Իմտի բաբա հաղրէթէրինին Ֆը

րանսայա իթտիլի շու մուալէնէթ
Ֆրանսանն պաշընա կէլէն շու պէտ
պիլիթանէ վուգուաթարտան նէ
րատուէտէ միւթէլիլ օլտուղունա
վէ Ֆրանստան քէնտի հագգընտա
կէօսթէրիլէն հագարաթ վէ թահ
քիրաթը ֆիրամուշ իթմիլ օլտուղունա
պիր տէլիլի բեաֆի տիր : Տահա քիմ
սէնին խաթընտան չըգմըշ տէյիլ
տիր քի հիւքիւմէթը իմրէրաթօրի
պիր սէնէ էվլէլ բաբա հիւքիւմէթի
նին մէսթիւքեաթընն պէյն էլ նա
թէտալիլտէն մէն իթմէք խաթասը
նա իրթիքեալ իթաի, չիւքի մէգ
քիւր մէսթիւքեաթ ալէմին պիթ
թէճրիւպէ իգրարը իւղրէ Ֆրանսըղ
մէսթիւքեաթընն պարը իլէ հէմա
յար իլէն, գալպ ագճէ կիպի հագգըն
տա մուամէլէ իտիլտի :

վէ իշթէ շիմտի Բաբանըն ագճէ
սի թէքրար ֆրանսայա կիրտի : Իմբէ
րաթորլուգտա քիւսթահանէ վէ նա
հագգընտանն րէտտ օլունտուգտա
շիմտի խարապիլէթ վէ սէֆալէթէ կի
րիֆթար օլմուշ Ֆրանսայա անըն իլէ
իանէ վէ մուալէնէթ օլունուր : Բա
բա հաղրէթէրի պու իանէյէ էօյլէ
պիր սիմ ու ղէր, էօյլէ պիր ղիգըմէթ
վէ մէշհուր հէտիլէր իլալէ իթմիլ
տիր քի հէր թէրաֆըն գաթիլլէրին
տէն քէնտիլէ իհտա օլունմուշար ի
տի : Իշթէ Պիոս տօգուղունճունուն
ագճէսինի գալպ ագճէ իլան իտէն
Մ. Պուֆֆէյէ Պիոս տօգուղունճու
նուն ալիճէնապ ճէվալը : Իշթէ Պիոս
Տօգուղունճունուն ինթիգամ ալմա
սընըն թարղը :

Իսթարաթ վէ նասիհաթարը իլէ
պէյհիւտէ էէրէ մէնինէ սայ ու ղայ
րէթ իթմիլ օլտուղու աֆաթը աղիմ
իլէ քէնտիլի տալի ղատտարճա կի
րիֆթարը խաթար վէ խասար օլուպ
հաթթա Սարտէնեալըլարտան քեա
միլէն մաղսուլլէթէ էսարէթ վէ ֆա
գիլլիլէ միւսթէղրագ օլարագ, վէ
կէրէք տայիլէյի մախսուսէսինին ին
թաաշընա վէ կէրէք ումուլի քիլիսէյի
շէրիֆին իտարէսինտէ ղուհուրա կէ
լէն հիտապըղ իսթիյաճաթընն մէ

տարը ճիւղից սինին հարաւթ վէ վա-
րիտաթընտան տախի մէսլուպ պու-
լունարագ պիլէ, Պիոս սոգուղուն-
ճու սէվտիքի Թրանսպա նէ եօլտա մէ-
տարը լթէսէլի օլմայա լազըմ օլան
վիւսայիթի տէրտէսթը թանգիմ իթ-
մէնին չարէսինի պուլմայա կիւճիւք
չէքմէզ:

Պու իանէ վէ՛ ռատագա, հասըլ քի
պաղը վուգու պուլսը, միւճէտտէ-
տէն թէրաթիւմ օլունմագ իչիւն ա-
չըլան պիր տէֆտէրէ պաղը բրէնպէ-
րէ մահզա պիր իմզա վագ իթմէք
զահմէթինտէն իպարէթ օլան սատա-
գաթլարտան տէյիլ տիր չ իլլա քէնտի
չախսընա պիտ սատագալար տըր.
իմտի Պիոս սոգուղունճու քէնտի
չախսընա իտարէսի իչիւն պագի գա-
լան շու վարիցէթինի տախի քէնտինի
մահպուսպէնտ իտէն պէքճիլէրին
եաղմա իթմէսինի կէօրմէմէք իչիւն
Թրանսանըն խայըր իչիւն անլէրտէն
պիլ իսթէք մահրոււմ օլմայը իսթիյար
վէ թաճիլ իտէր:

իմտի Բաբայա պիտ օլան պիլ
ճիւմլէ սէնայի էչեալէրի տէվլէթ էմ
լագընտան աուտ վէ իլան իտէն թէէ-
մինաթ նիղամը պու զսնի սատագա-
լարը Պիոս սոգուղունճունուն ալի-
ճէնայ գալպինին թախսիս պուլուր-
տուղու մագսէտը խայրիցէյէ իսթի-
մալ օլունաճաղընա միւսատտէ իտէ-
ճէք մի՛ տիր: Խայր. նիչին քի Բօլ-
նիանըն մուրախսաս ճէնարալը պու-
թարզ պիր հէտիցէյի իթալիտտան պիր
սըրգաթ աուտ իտէր իտի. վէ հասը-
լաթընտան ֆուգարալարըն գայըլ-
մասը իչին Պիոս սոգուղունճունուն
իհսան իթմիլ օլտուղու պիր ալթուն
էնֆիլէ գուլթուսունու կէրիլէ գապթ
իթմէք իչին աւամ կէօնտէրի իտի
լաքին պուրատա քէյֆիլէթ տահա ա-
զըր պիր հալտէ տիր, նիչին քի քէյ-
ֆիլէթ Թրանսայա եարտըմ իթմէք
մատտէսի տիր:

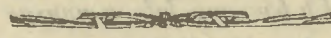
Իլք նագարտա զայէթ թաճիւպէ
չայան պիր շէյ իտէ, տէ իքի պիրի պի-
րինէ մուլսալիֆ մէյլան արասընտա
ճէրիան իթտիլի իչին եանի Պիոս սո-

գուղունճու իլէ գօրպա իթալիանըն
եէկտիկէրէ զայըր մուլաֆըգ մագ-
սէտլէրի արասընտա օլմալ իլէ հու-
սուլի թապիլի տիր:

Տօգուղունճու Պիոս Թրանսա հիւ-
քիւմէթի եիւղիւնտէն մուլագապ վէ
իֆնա օլտուղու հալտէ տախի, Թը-
րանսանըն վէրան վէ խարապիլէթի
իւղէրինէ կէօլ եալը տէօքէր վէ Թը-
րանսայը կիտիրմէք իչին քէնտիսինի
սոյար, լաքին իթալիա տէվլէթիլիտէ
Թրանսանըն գանը վէ ալթունու իլէ
թէչքիլ օլտուղու թագալիտէ Թրան-
սանըն ֆէլպէթինէ չէչմը մէսէրէթ
իլէ պագըպ ֆախը իտէր, վէ աֆէ-
թի իւղէրինէ շագ օլուր վէ էլինտէն
կէլտէ Պիոս սոգուղունճունուն Թը-
րանսայա թային իլէտիլի իանաթը
Թրանսատան կէրիլէ մաթլուպ իտէ-
ճէք տիր:

իմտի շու հալէ կէլմիլ Թրանսայը
քիւմ զիյատէ սէվմիլ տիր նէրէտէ տիր-
լէր Թրանսանըն տիւնքի միւթթէֆիգ-
լէրի վէ տօսթլարը: Քիւմ Թրանսայը
շու՞ աֆէթնաք կիւնլէրինտէ տէսթ
էնտաղը ինսաֆ վէ ինսանիլէթ իթ-
միլ տիր: Թրանսայա իպրազ օլունան
թէվլէճճիւհ գուրու պիր թէվլէճճիւհ
տէյիլ մի. էյ իմտի Թրանսա տէքէ
կէլտիլի պիր մուհարէպէ իլէ խարապ
օլտուգտա, իչթէ Թրանսայա քէնտի
սէֆալէթինի թախֆիֆ վէ լաթիֆ
գըլմայա պիր միւթթէֆիլ գալմըլ
տըր: Իմտի պու ալիճէնայ գալպ,
պու սատըգ միւթթէֆիլ, Թրանսա-
նըն պէտպալթ կիւնլէրինին շու տօ-
թու տէյիլ Վիգթօր էմմանուէլ, իլլա
տօգուղունճու Պիոս Բաբա տըր:

Գօրէթօնպանս քը թիւէլ:

Տիրիթթօ գաթօլիքօ նամ զագէ-
թատա շու վէճճ իլէ եաղըլը տըր:

Շըմալը Ամէրիգատա Ալթօն էյա-
լաթընտա 32,000 նէֆէր Գաթօլիքէր-
տէն քիլիսէ վէքիւրսի շէրիֆ հագգըն-
տա իճրա օլունան զատպիլաթա գար-
չը պիր բրօթէսթօնամէ իմզա գըլըն:

մըլ տըր: Պու բրօթէսթօնամէ պաշ-
լըճա շու աթիտէքի 5 պէնալէրտէն
խպարէթ տիր:

1. Պիլ զայէթ իւլ զայէ միւքէտ-
տէր օլմուշուղ Ա. Ա. նամ քէսանըն
վէ անլէրէ պու պէտնամ հարաքէթ.
լէրի իլէ մուլալին օլանլարըն քէմլիք-
լէրի եիւղիւնտէն Սրբաղան բէտէրի-
միգէ վագը օլան զատպիլաթ վէ հա-
գարաթ իչին:

2. Սուրբ կաթողիկէ վէ առաքե-
լական քիլիսէյի շէրիֆ ճիւմլէ ագ-
վամ վէ միլլէթ աղալարընտան միւ-
րէքքէպ պիր հիլէթ իտուկիւնտէն.
նէ օքիլիսէնին իւղէրինէ եալընը
պիր միլլէթին պէյլէ միւսթէսնա վէ
մախուսի հիւքիւմէթինի, նէ տէ օ
միլլէթի միլլէլի սայիլէյէ միւրաճճա
թուլթամալ: Լաղըմ կէլիլ քի օքիլի-
սէ իսթիգալ օլունն քէնտի քէնտինի
իտարէ իթսին վէ աուլա պիր ճիւմանի
հիւքմտարըն թապիսի օլմասըն:

3. Պիլ ճիւմլէ ահալի վէ բուհ-
պան բիսգոպոսումուղ իլէ պիլ իթ-
թիֆագ կաթողիկէ քիլիսէյի շէրիֆ
թարաֆընտան ումուլի չգաթօլիք
տիւնեալընա պիտ օլան քիլիսէնին
մէմալիքինէ սրբապիղծ էլլէր իլէ տէս-
թէնտաղը հագարաթ իտէն Ա. Ա.
քիմսէլէրէ վէ անլէր իլէ հէմէֆքէտը
վէ հէմ քէրտար չպուլունանլարա վէ
մէքընհայագլարըլա հագրէթը իսա վէ
քիլիսին հուգուղու իլահիլէ վէ ճիւ-
մանլէսինի այագ ալթընա ինհիլալ վէ
իսլալ իտէնլէրէ գարչը վէրիլէն մահ-
քիւմլէթ (գատապարտուլուն)
հիւքմլէրինի թատիգ վէ գապուլ ի-
տէրիլ:

4. Պիլ պիւթիւն ճիւհանըն աուա-
լէթ բուհու իլէ ալէվիլը օլան նէվ-
ճիւլանանըն ճիւմլէսինի, քիւր-
սի շէրիֆին հուգուղ վէ իսթիգա-
լիլէթին մուհաֆագա իթմէյէ տա-
վէթ իտէրիլ նիչին քի պու հուգուղ
վէ իսթիգալիլէթ պիլիմ հուգուղ
վէ իսթիգալիլէթիմիլ տիր. վէ տէվ-
լէթը մաթպուլումուղա բէամիլէն սա-
տըգ վէ միւթիւ գալարագ պիլ տա-
խի անլէրէ թարաֆըլըտան լաղըմ

կէլէն հիմայէթ վէ մուսալէնէթ իմիզի տիրիլ իթմէմէյի վատ իտէրիլ :

5. Պիղ կէրչէքտէն գաթօլիք որ ֆաթը իլէ բիշկէահը մէրհամէթէն նահը իլահիյէ խաքիբայ օլարագ քէ մալը աշգ իլէ նիյաղ իտէրիլ շէջլէ քի պու ֆէլաքէթլէրտէն պիլի խէ լաս խլէյէ :

Իշ պու բրօթէսթօնամէյի բիսգու պուս պիզգաթ իմզալատըգտան սօնրա 32,000 նէֆէր ահալի տախի զիւրինէ իմզա խլէմիշլէր տիր :

Գօրէսթօնփանս քը Բօժ

Ֆ Բ Ս Ն Ս Ս

Իսթիգրագ մատտէսի ալէմին մէ մուլինի թէճալուզ իթմիշ տիր : Հիւ քիւմէթ իբի միլէար իսթիգրագ իթ մէքտէ իբէն իմզալար տէօրթ պուլսուգ միլիարա պալիլ օլմուշ տուր :

Պու ագճէ բէսրէթի վէ ֆրանսա նըն գրէտիսինէ ումումէն իպրագօլու նան էմէիյէթ մալիյէ նազըրընըն տա խի պէյաքը մուճիպինճէ գարար վէ ռիլէն միւտտէթտէն բէք չօգ էվվէլ հարպիյէ թազմինաթը թէտիյէ օլու նապիլիլ ֆրանսա մէմալիքինին տախի Ալաման ասաքիլինտէն գապթ իւ իս թիլասը բէք գըսսա պիլ միւտտէթ սիւրէճէք տիր :

Մախսուսի թահրիրաթլաքըն իս պարընա նազարէն զէնասթ վէ թի ճարէթ խուսուսուստա բէք պէյիլէք ռէվաճ վէ հահիշ վար սըր :

Էյէր թէրաֆիլիլիք ըուհու միլ լէթին մէնֆաաթը իւզէրինէ զալէպէ իթմէլ խէ : Ֆրանսանըն եարալարը ազ վագթտան գաբանաճագ տըր :

Տօգթօր Տօլինկէր հագգընտա ֆրանսուրթէր Յայթուսի նամ բրօ թէսթան զաղէթտընըն միւթալասա յը :

Տօլինկէր տէր մէգ քիւր զաղէթա,

լայէխթէլիք վարդապետութիւնու ճէրհ իթտի : Գապուլ իտէրիմ պէնքի Տօլինկէր իթտիլինի պիլիլ իտի , քէ զալիք գապուլ իտէրիմ , քի՝ Տօլինկէր լայէխթէլիք մատտէսինին պիլ սահիհ լիք օլտուղունա բէք էյի իսքէաթ օլ մուշ իտի : Լաքին պուսու ըէտտ իթ մէսինին նէթիճէլէրի նէ տիր : Էյէր Սրբաղան քահանայապետ եանըմաղ տէլիլ իտէ Սրբաղան քահանայապետի եանըմաղ իլան իտէն վատիգան ու մուսի միճլիսի տախի եանըմաղ օլա մաղ : Պուստան շու նէթիճէ հասըլա կէլիլ քի քիլիսէնին վարդապետութիւնու տախի անսալ տէլիլ տիր : Վէ էյէր քի Բուհուլահ քիլիսէյէ նէ զարէթ իթմէլ խէ , տէմէք տիր քի քիլիսէնին հէր էյրէթտիլ իլան վէ թէնպիհ իթտիլ շէյլէր տախի մահ գա պիլ տախի ինսան իշի օլուպ , Ալա հըն հուզուրունտա վէ զամիր տիլա նընտա հիշ պիլ գատը իւ հայսիյէթ մալիլ օլամաղ : Վէ պու վէճիլ իլէ տախի բէյտէրբէր մահվ օլուր քիլի սէնին ռէհպէրիլէթի (Կիլիսիյաթի) վէ պիլ ճիւմէլ բիսգուպուլարըն մալիլ օլտուգլարը մուսաֆիյաթլար , վէ արթըք բրօթէսթանլարըն գապուլ իթտիլ տախտարանկան քիսթիյան լըգտան պաշգա հիշ պիլ շէյ պապտա գալմաղ :

Տօլինկէր լայէխթէլիլ ըէտտ իթտի քէնտիսի քէնտի իլէ բանախան նա թըք գալմագ իշիւն քիլիսէյի թէքք իտիւպ , բրօթէսթան օլմալը իտի : Պու նէթիճէլի արիֆ օլապիլտի մի , խայըր , . . . Իմաի շու բիլ իսթիյար քիմէսնէ քէնտի ուլու ֆիքրի սայէ սինտէ օ գատար զահմէթ վէ մէշագ գաթ իլէ թէէլիֆ իթմիշ օլտուղու էվրագլարըն հիշ պիլ շէյէ եարամայա ճաղընա միւճիլ օլմասընը վէ մահգա սէրպէսթ էֆքեարընըն մէնֆաաթը իշիւն մէյտանա չըգարտըղը պիլ սէօ զիւնիւն քէնտինէ շէրէֆ վէ թէվէճ ճիւհ հասըլ իթմէսինի կէօրմէք իշիւն մի եաշաուր օ գատար սէնէլէրի : Էլիլի սէնէլիք պիլ էօմր զարֆընտա քիլիսէ նին մուհաֆազաղը էմրինտէ մուվաֆ

ֆագ օլտուղու օ գատար էվրագը խայրիլէթ պէտքիլէյի էօմրիւնիւն սօն կիւնլէրինտէ շուգուրա բէրու օլ մագ իշիւն , վէ քէնտինի թաշա չար բըպ , սէրպէսթ էֆքեար թէրաֆիլի րանընըն աֆէրիլէրի արասընտա մահվ օլմագ իշիւն մի խոտիլար իլէմիշ տիր : Ալաման թօբրաղընտա բէնտիսի էօ թէթէն պէրու պիլիսիլ րատտէտէ ալիմ Գաթուլիք ատտ օլունմայա շայան պիլ մէվգիտէ պուլունմուշ իտի իտէ հայաթընըն ախըր զէմանլէրինտէ բրօթէսթանլարտան , Եահուտիլէր տէն վէ տինսիլլէրտէն մէտհ ու սէնա վէ շէօհրէթ պուլմագ իշիւն մի օ մէվգիտէ պուլունմուշ , սէրպէսթ տիւշիւնմէք էֆքեարը (ալաֆաթիլիւն) քէնտինի օ տէրէճէ զիլիլ զապթընա կէլիլմիշ տիր քի պիլ տահա քէնտինի գոյ վէրմէյէճէք տիր :

Գօրէսթօնփանս քը Բօժ :

Վէյսթմինիսթը էյալաթը սէրբիս գոպոսու վէ րահիպլէրի վէ տինտար լարը թէրաֆընտան հաշմէթլիւ րա բա հաղրէթլէրինէ թագտիմ օլունան պիլ գըթա արիլէնին սուրէթը թէր ճիւմէսի :

Ղուտսիլէթլիւ բէտէր :

Ումուսի քիլիսէյի շէրիֆ իշիւն շու եէվմը մէսէրբէթ թէվամտա պիլ սէրբիսգոպոս , վէ աշիարհական վէ կրօնաւոր կըր պիլիմ վէ պիլ ճիւմ լէ Վէյսթմինիսթը էյալաթը տինտար ճէմիլէթին իսմինէ զաթը 3 ղուտ սիլէթսիմաթլէրինին : Խաքիբայինէ գաբանըպ սիլլէրի թաաղիմ իլէյէն ումուս հիլէթիլիլ սէսիմիլի պիլլէշտիլիլիլ :

Մէսրուր օլուրուզ պիլ տախի սիլլէր իլէ վէ սիլլին իշիւն , նիլին քի հաղրէթի Բէթրօ խալէֆիլիլ իշիլտէ սիլ եալընըլ հաղրէթը Բէթրօնուս սէնէլէրինէ շէրէֆ մուվասըլէթ իթ միշսինիլ :

Մէսրուր օլուրուզ սիլլէր իլէ վէ սիլլին իշիլն , նիլին քի օ գատար սէ

նէլէրտէն պէրու ինսանիէթ վէ խը
րիսթիանիզա գարշը բէֆը լիվայը
թուղեան խաւրէք ախնեսայա թէհ
տիա վէրէն ֆուրթուռնա վէ շէմաթէթ
արասընտա հազրէթը Բէթրօնուռն սէ
ֆինէսինին ախմէնինիսիդ քէմալը սէ
պաթ վէ մէրտանէկի իտարէ իթտի
նիդ :

Մէսրուր օլուրուղ սիզէր իլէ ,
նիչին քի ճէմիյէթի պէշէրինէ , վիճու
տինսէ աչըլան սայըսըղ եարսլարա
սիդ Էանըլմաղ սէսինիդ իլէ սահիհլի
յին սէմավի մուալիմաթընը թէտա
րիք իթմէքտէն տուր օլմատընը :

Մէսրուր օլուրուղ սիզէր իլէ ,
նիչին քի Հագդ Թէալա հազրէթէրի
նին էօմիլուհիլուռն շախտընըլա * վէ
սէնէլէրինէ իհսան պուլուրտուղու
հիմայէլի ճէլիլէլի մախուռսէ պու
կիւնքիւ կիւն եալանճըլդ վէ քէմ
լիք հիւքիւմէթէրինին եիւղիւնտէն
իլիլալ օլմուշ օլան ատալէթ վէ հագ
գանիյէթին ումում խրիսթիանլար
տիւնեասընտա թէքրարէն իառէ ի
տէճէլինէ վէ սիզէրին տախի հազրէ
թը Բէթրօ քիւրսիսինէ ախնեսանըն
թէրէգդի վէ մէթանէթի իչին մին
թէրաֆուլլահ իթա օլուռնան ճիւմանի
հիւքիւմէթտէ իսլա օլուռնաճաղընը
ղա պիզէրի թէէմին գըլըս հէման հէր
շէյէ գատր Ալլահ քէնսի լէքէսիդ
վախտէսինին վէ ճիւմէ աղիզէրին
շաֆաաթը իլէ արղիւլէրիմիդի վէ
տուալէրիմիդի գապուլ խլէյէ :

Վէ առաքելահան թէպէրրիւքեա
թընըղ իսթիրհամ իտէրէք , քէմալը
մուհասթէթ իլէ գալըլըղ զաթը զուտ
սիյէթսիմաթլէրինին :

Հագիլ Գուլէրի վէ Էվլալէրի :

1341-նճի- Նո-Ֆերօթան պագիյէ

Էւրոքա վիւքէլայը ոսպըգասըն
տան պիր զաթ « մալիյէմիդի կիւզէլ
իտարէ իտինիդ քի պէնտէ բօլիթի
գամըղը էյու գուլլանայըմ տէմիշ
տիր :

Իշթէ քեաֆֆէլի վիւքէլա շու
սէօղիւ գախտէլի մէսլէք իթթիխաղ
իթմէլի տիրէր : Պիր իսթիգրաղըն
եիւզտէ ալթմըշ եէտի վէ եա ալթ
մըշ սէքիլ ֆիյաթ իլէ ագա օլուռնուպ
օլուռնամասը թէֆէքթիւր օլուռնաղ
տան Էվլէլ ագա օլուռնաճագ իսթիգ
րաղըն բէսիւլմալ վէ ֆայիղինի թէս
վիյէ զըմնընտա լաղըմ օլան ագճէնին
թէտարիքի իչիւն իճապ իտէն էսպա
պը տիւշիւնմէք լաղըմ տըր :

Տէվլէթի Ալիյէնին եալընըղ քէն
տիյէ իսթինաա իտէճէք վէ արթըդ
սաիրին նէսայիհինէ միւհթաճ գու
մայաճագ վագթը կէլմիշ տիր :

Կէշէնտէ Լօնտրաստա ագա օլուռնան
իսթիգրաղ պուռնա տէլիլի գալի օլուպ
տալթանաթը սէնիյէնին սէքքեարընտա
պուլուռնան զաթը տիրայէթսիմաթ ,
պու իտտապմըղըն բօլիթիգաճա բէք
տօղրու օլտուղուռնու թառտիգ պու
յուրմուշ օլտուղուռնուռն , պիրազտա
մալիյէմիլ ճիհէթինէ , իմալէի նաղար
պուլուրմալէրի իգթիգա իտէր :

Մէմալիքի Օսմանիյէտէ էսպապը
սէրվէթին բէսրէթ իւզըն պուլուռն
տուղուռնու պալատէ սէյլէմիշ իտիք ,
պուռնու տախի իսպաթ իտէլիմ :

Վարիտաթ շիւպէլէրինին գապիլի
իսլահ օլանլարընը իլէրուտէ պիւքէր
պիւքէր թարիֆ իտէճէք իտէք տէ Է
հալէթիւ հապիհի թիւթիւն Էմանէ
թի մէսէլէսի մէճիլի վիւքէլատա ,
մէվգիլի թէղէքթիւրէ գօնուլմուշ օլ
մալլա , վարիտաթըն շու շիւպէսինին
սուրէթը մուռնթաղամատա իտարէ օ
լուռնամալ իշիւն նէ ուսուլ իթթիխաղ
օլուռնամալ լաղըմ կէլէճէլինի թահ
գիպ վէ թէագիպ իտէլիմ :

Թիւթիւնիւն իսթիմալի մէմալիքի
Օսմանիյէտէ օլ տէրէճէտէ թամիմ օ
լուռնամալ տուր քի , օն տէօթը եաշը
նը միւթէճալմաղ օլուպտա թիւթիւն
իշմէյէն պիր քիմսէ պուլուռնաղ կի
պի տիր :

Պուռնտան աղնաշըլըղը իւզըն
թիւթիւն իսթիմալի պէյն Էլահալի
պիր աաթէթի գատիմէ հիւքթիւնէ
կիլմիշ իքէն Էւրոքանըն հէր մէմէ

քէթինտէ Էն չօգ հնսըլաթ վէրիւ վէ
Էն աղ իթիրաղ Էգալտըրըր վէրիլէր
տէն պիր թիւթիւն վէրիլիսի օլտու
ղու հալտէ մէմալիքի Օսմանիյէտէ
պուռնու ագալիսի վուգու պուլմագտա
տըր :

Իւշ սէնէտէն պէրու թիւթիւնիւն
քէսրէթի իսթիմալի կէրէք պիրաաթ
վէ կէրէք թիւթարէթ վէ կէրէք Մալի
յէ իսուսուպուրընճա տիգգաթաշա
յան պիր մատտէ օլուպ տէվլէթէրին
պու եիւզտէն ալտրգլարը հառըլաթ
վէրիլէրին Էն մէշրուռն տէնիլէպի
լիր : Հագըգէթը հալտէ մէգթիւլ
թիւթիւն վէրիլիսի Էրզաթը լաղըմէ
տէն վէ եա սէնայիճէ իգթիգա իտէ
մէվատը ապիյէտէն պիրի իւզէրինէ
թարհ օլուռնուշ շէյ օլմայուպ միւքէ
յէֆաթտան օլտն վէ քէսրէթի իսթի
մալի միւզիլըր պուլուռնան պիր նէ
պաթտան ալընսան վէրիլ տիր :

Ահվալը մալիյէ պահսընա կէլին
ճէ պու վէրիլ հասըլաթը թէնագուռ
իթմէլիպ տայիմա պիր սիագտա գալ
տըղընտ մէսիլ իսաղինէլի տէվլէթին
իսթինաա իտէճէկի պիր վէրիլ տիր ,
հէլէ մէմալիքի շարգիյէտէ վէ կէրէք
ղիհինէր իչին տայիմա պիր միւշվիպ
վէ միւհրիք լաղըմ օլտուղուռնուռն
թիւթիւն իսթիմալինին մէն վէ իղալ
իտիլմէսի պիր վէճհ իլէ միւմքին օ
լամաղ :

Իշթէ մէմալիքի Օսմանիյէտէ Էւ
րոքանըն տայի մահալլէրինտէն զիյա
տէ թիւթիւն սարֆ վէ իսթիմալ օ
լուռնակէլմէքտէ իքէն ալընան կէրիլ
նին Ֆրանսատա թիւթիւն վէրիլիսինէ
նիսպէթլէ օն սէքիլ գաթ աղ օլտու
ղու քէմալը թէաճիւպ իլէ միւշա
հէտէ օլուռնագտա տըր :

Շէյլէ քի 1869 սէնէսինտէ Ֆը
րանսատա թիւթիւնիլէր Էմանէթէն
իտարէ օլուռնուղու հալտէ իքի եիւզ
էլլի միլիօն , վէ ինիլիթէրրատա ա
տէթա կիւմիլէք բէսմը օլարսագ եիւզ
եէթմիշ 5 միլիօն վէ իթալիատա ալթ
մըշ պիր միլիօն Ֆրանգ հառըլ օլմուշ
իքէն սէնէլի մէզպուրէտէ մէմալիքի
Օսմանիյէտէ եալընըղ օն իւշ պուլուռն

միլիոն ֆրանգա պարիզ օլմուշ տուր .
 Պու Նոգոանըն էսպայոր բէք չօգ օ-
 լուպ էզ ճիւմէ ֆրանսատա էքիլէն
 վէ պիլիլէն թիւթիւնիւն մըգտարը
 մուպիէն օլուպ , նօգոան զուհուրի
 տէն մըգտար էճնէպիտէն կէթիլիլ
 տիլի հալտէ մէմալիքի Օսմանիէտէ
 պուսուռն էքիլիպ պիլիլմէսինէ միւ-
 մանաթ իտիլմէյէրէք վէրիլի իտէ եա-
 լընը թիւթիւն հաւըլ օլմայան մա-
 հալլէրտէ տարֆ օլունան թիւթիւն
 տէն ալընմագտա տըր :

Թարաֆը հիւքիւմէթտէն նէզա-
 րէթ օլունամայաճագ պիր սիւրէթ.
 տէ թիւթիւն էքմէք պիլլմէք , հէր
 քէսին եէտի իհթիլարընտա պուլուն-
 տուղունա մէսինի գաչագ սիւրէթիլլէ
 թիւթիւն նագլ ու ֆիլուլթի պիր
 թագըմ էհլի իհթիլքեարը մէշղուլ իթ-
 մէքտէ վէ պուստան ֆիաղլա օլարապ
 թիւթիւն րուսուսուսուն ախընա

մախսուս մէմուր պուլունմայան պու-
 րատա թիւթիւն իսթիմալ իտէնլէր
 հիշ պիր բէսթ իթալլէմէմէքտէ տիր-
 Սապա շու հալին էօնիւ ալընա-
 մաղմը . Աճապա թիւթիւն զըրտա-
 թը թահտիտ օլունամաղ մը , վէ
 տէվլէթին թահթը նաղարէթինտէ
 պուլունմագ իւղրէ թիւթիւն զըրտ-
 աթընա մախսուս մահալլէր թային
 իտիլմէզմի :

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԷ

Բարիս 1 յուլիս .
 Մ . Ժիւլ Գալլըն հիւքիւմէթ իշ-
 լէրինտէն պէրի չէքիլմիշ օլտուղունա
 տայիլը շուլու պուլուն թէվլաթուր պի
 էսաա տըր :
 Վիէննա 1 յուլիս .
 Իւշ հիւքիւմէթիլլին իթթիֆագ

իթմիշ օլմայարընա տայիլ օրթատա
 կէզէն հալատիտէ պուլատա խայա-
 լաթ նաղարը իլէ պագըլըպ , եալընը
 շուրաւը սահիհ տիր քի Աւսթրիա Մա-
 ճար հիւքիւմէթի րուսիա վէ Բրու-
 սիա իլէ զայէթ սուրէթը տօսթանէ-
 տէ պուլունմագտա տըր :
 Գուտուս շէրիֆտէ Աւսթրիա Մա-
 ճար հիւքիւմէթի գօնաօլոսիտանէսի
 մասլահաթիլլաղարը թուհուստա գօն-
 սօլոս նասպ օլունմուշ տուր :

ՅՕՆՏՕ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

ճուճաա իրթէսի		
Սապահ	Մայիս 19	52 6
Ագչամ		52 34
բազար իրթէսի		
Սապահ	Յունիս 24	52 33
Ագչամ		52 33
սալը		
Սապահ	22	52 33
Ագչամ		52 25

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷ

ՊՕՂԱԶ ԻԶԻՆԷ ԻՇԼԷՅԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԱՔԷԹԼԷՐԻ

1871 Մայիս 31 Բաղդադ Երթիկ Կիւնիս Երթիկ

ՎՅՈՐՔ ԳՆՅՈՐ	ՆԱԽԵՐ	ԵՒՎԱԹԷՅԷ ԲԷԹՐԻԻԹԷ ԻՆԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ		ՅՕՆՏՕ	ՖԻՅԱԹԼԱՐ
ԵՒՎԱԹԷՅԷ ԲԷԹՐԻԻԹԷ ԻՆԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	ՆԱԽԵՐ	ՐՈՒՄԷԼԻ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻԲՏԷ			
ԵՒՎԱԹԷՅԷ ԲԷԹՐԻԻԹԷ ԻՆԷՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	ՆԱԽԵՐ	ՆՕ			
10 45	1		Եէնի մահալլէտէն Պէօյիւք . Թարապ . Պէյդօզ . Եէ- նիք . Էմիրկ . Բ . Հիսար .	3	20
11	20		Եէնի մահալլէտէն Մէզարպուրն . Պէօյիւք . Թարապ . Եէնիք . Էմիրկ . Բ . Հիսար , Պէպէկ (Արնապուտ քէօ- յիւնտէն Պէպէկ օլան թարիգին իքինճի հարաքէթինէ թէսատիլի իտէրէք) :	4	19
11 30	19		Բ . վէ Ա . Գալագտան Մէզարպուրն , Պէօյիւք . Թարապ . Եէնիքէյ , Սթէննա , Էմիրկ . Բ . Հիսար , Պէպէկ .	5	15 23
12 15	14		Եէնիմահալլէտէն Պէօյիւք . Թարապ . Եէնիք . Էմիրկ . Բ . Հիսար , Վանիքէյ .	6	15 4
1	23		Եէնի մահալլէտէն Մէզարպուրն , Պէօյիւք , Թարապ . (ճուճաա կիւնլէրի Եէնիք . Էմիրկ . Բ . Հիսար վէ Պէ- պէկ տալի) .	8	30 23
1 20	23		Պէօյիւքտէրէտէն Եէնիք . Էմիրկ . Բ . Հիսար , Պէպէկ (ճուճաալարտան մատա) :	9	30 6
2 15	18		Պէօյիւքտէրէտէն Թարապ . Եէնիք . Սթէննա , Էմիրկ , Բ . Հիսար , Արնապուտ քէօյ , Պէյլէրպէյի , Օրթաքէյ , Պէյիլիթալ :		
			Եէնի մահալլէտէն Մէզարպուրն . Պէօյիւք . Թարապ . Պէյդօզ , Եէնիք . Էմիրկ . Բ . Հիսար , Պէպէկ , Արնա- պուտ . Գուրուշէլմէ , Օրթաք . Պէյիլիթալ , Գալաթալալ . Պէօյիւքտէրէտէն Թարապիւս , Էմիրիէն , Բ . Հիսար , Արնապուտ քէօյ , Պէյլէրպէյի , Օրթաքէյ , Պէյիլիթալ : Հէր ճուճաա աղչամը ֆէվզէլտէ պիր վարօր 10 պու- յիւքտէրէ , Պէյդօզ , Էմիրկ , Արնապուտ , Օրթաք . վէ Պէյիլիթալա ուղրայարագ քէօրիլլէ Եէնիքէք տիր :		

ԱՐՆԱՎՈՒՏՔԵՑ ԹԱՐԻԳԻ		
11 30	3	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչէլմէ, Օրթաք. Պէշիկթալ.
12	5	Պէշիկթալէն Արնավուտք. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
12 45	6	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. պէշիկթալ. Գապաթալ.
1 15	1	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
1 45	3	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
2 30	5	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
4 45	11	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ. Գապաթալ (ճումալարտան մատա)
10 15	3	Արնավուտքէօյտէն տօղրու քէօրրիւյէ.
11	5	» » »

ԱՆԱՏՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

11 30	22	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Րիֆաթ Բաշա մազալ. Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլք, Պէշիկթալ, Գուրուչնուկ:
11 30	4	Վանիքէօյտէն Չէնկէլք, Պէշիկթալ. Գուրուչնուկ. Գապաթալ.
12 30	21	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Վանիքէօյտէն, Չէնկէլք. Պէշիկթալ. Գուրուչ.
1 15	17	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլքէօյտէն, Պէշիկթալ. Գուրուչ. (ճումալարտան մատա)
2 15	12	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Վանիք, Չէնկէլք. Պէշիկթալ. Գուրուչ. Պէշիկթալ. (ճումալարտան մատա)
4	21	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլք, Պէշիկթալ. (ճումալարտան մատա)
9	22	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլք. Պէշիկթալ, Գուրուչ. Իսկիլար (ճումալարտան մատա)

ԵՒՎԱՐԻՅԵ ՔԵՑԵՐԻՆԵՆ ՊՈՂԱԶ ԻԶԻՆԵ
ՐՈՒՄԵՆԻ ՎԵ ԱՆԱՏՈՒ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻՔՏԵ

12 45	20	Պէշիկթալ, Օրթաք. Արնավուտք. պէշիկթալ, Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ.
1	4	Գապաթալ, Իսկիլար. Պէշիկթալ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ. Արնավուտք. Գանլընա, Բ. Հիսար, Գանտիլի, Էմիրիկ, Ենիք. Պէշիկթալ, Թարապ. Պէշիկթալ. Ենի մ. Բաշապազէ, Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. (ճումալարտան մատա)
2 15	19	Պէշիկթալ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավուտք. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ.
3 30	25	Գապաթալ, Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. (ճումալարտան մատա)
5	23	Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք. Պէշիկթալ. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Պէշիկթալ, Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ.
6 30	6	Պէշիկթալ. Օրթաք. Պէշիկթալ, Արնավուտք. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ.

7 30	22	Թարապ. Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ.
9	11	Արնավուտք. Պէշիկթալ, Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ:
10	20	Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. (ճումալարտան մատա)
10 15	25	Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. (ճումալարտան մատա)
10 20	1	Պէշիկթալ. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Պէշիկթալ. Թարապ. Պէշիկթալ. Ենի մազալ.
10 30	19	Պէշիկթալ. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Սթէնեա, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն. (ճումալարտան մատա)
10 45	18	Օրթաք. Արնավուտք. Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Ենի մազալ. (ճումալարտան մատա)
11	23	Գուրուչէլմէ, Պէշիկթալ, Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ.

ԱՐՆԱՎՈՒՏ ՔԵՑԵՐ ԹԱՐԻԳԻ

12 30	1	Պէշիկթալ. Գուրուչէլմէ, Արնավուտք. քէօյ.
12 45	3	Օրթաքէօյ, Պէշիկթալ. Արնավուտք.
1 15	5	Պէշիկթալ, Պէշիկթալ. Արնավուտք.
9 20	3	Պէշիկթալ. Պէշիկթալ. Արնավուտք.
10	5	Գապաթալ, Պէշիկթալ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավուտք.
11	3	Գապաթալ, Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք.
11 25	6	Պէշիկթալ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավուտք.
11 45	5	Պէշիկթալ. Օրթաքէօյ. Արնավուտք.

ԱՆԱՏՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

2 15	21	Իսկիլար. Գուրուչնուկ. Պէշիկթալ. Չէնկէլք. Վանիք. Գանտիլի. Բ. Հիսար. Գանլընա, Բաշապազ. Պէշիկթալ. (ճումալարտան մատա)
3 45	11	Պէշիկթալ. Գուրուչնուկ. պէշիկթալ. արնավուտք. (ճումալարտան մատա)
9	12	Գուրուչնուկ. Պէշիկթալ. Չէնկէլք. Վանիք. Գանտիլի. Բ. Հիսար. Գանլընա, Բաշապազէ, Պէշիկթալ, Թարապ. պէշիկթալ տէրէ:
9 45	17	Գուրուչնուկ. Պէշիկթալ, Չէնկէլք. Վանիք. Բ. Հիսար, Գանլընա, Բաշապազէ, Պէշիկթալ, Պէշիկթալ տէրէ: (ճումալարտան մատա)
10 30	21	Պէշիկթալ. Չէնկէլք. Վանիք. Գանտիլի. Բ. Հիսար. Գանլընա. Րիֆաթ Բաշապազ. Բաշապազէ. Պէշիկթալ (ճումալարտան մատա).
11	22	Գուրուչնուկ, Պէշիկթալ. Չէնկէլքէօյ, Վանիքէօյ, Բ. Հիսար, Գանլընա, Բաշապազէ, Պէշիկթալ:
11 30	4	Գապաթալ, Գուրուչնուկ, Պէշիկթալ, Չէնկէլքէօյ, Վանիքէօյ:

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԵ ՄԵՍՈՒԼ ՂԱԶԷԹԱ
ՄԻՔԱՅԻԼ ԷՔՍԵՐՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻՒՀԵՆՏԻՍԵԱՆ
ՂԱԼԱԹԱ

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՍԻՈՑ ՓԱՂՈՑ ԹԻՒ 19 ՎԵՐԻ ՇԱՐԿ